Veiligheidsregio Drenthe

Jaarstukken 2019

Brandweer, Crisisbeheersing, GHOR
Bedrijfsvoering en Financiën

VOORWOORD

In 2019 is de organisatie VRD een aantal momenten de maat gemeten. Een visitatiecommissie concludeerde: “het resultaat is een op het eerste oog onconventionele organisatie met veel professionele ruimte en een cultuur van verantwoordelijkheid, waar grotendeels is afgestapt van traditionele systeemsturing”. Daarnaast constateerde een onderzoeksbureau dat in een benchmark van 5 veiligheidsregio’s, de VRD een zeer kostenefficiënte organisatie is. De organisatie staat en doet het goed. Toch is er volop noodzaak om naar de toekomst te kijken. Het jaar is dan ook gebruikt om zeer kritisch te kijken naar de onderwerpen Brandweerzorg en Crisisbeheersing.
Tijdens een bestuurlijke tweedaagse in oktober is het fundament gelegd voor de komende jaren.

Opmerkelijk in 2019 waren de 4 niet GRIP incidenten waarbij de VRD een ondersteunende rol heeft gehad in de afhandeling. Terwijl er ook 8 GRIP alarmeringen zijn geweest voor uiteenlopende zaken. De explosie in een grillroom in Coevorden heeft veel landelijke aandacht gekregen en landelijke telefoniestoring met uitval van 112 kreeg veel lokale aandacht.

Het in stand houden van de brandweerzorg kost meer energie. Door de inzet van data-analyse is inzicht verkregen en dat ondersteunt het gesprek. Vanuit en met de medewerkers zijn diverse initiatieven ontstaan. Uitruk op maat wordt op diverse posten toegepast. Er is een groep kantoormedewerkers in opleiding tot brandwacht om bij te springen en in Gasselternijveen doet de hele post mee met een pilot om de brandweerzorg anders te organiseren.

In het jaar 2019 is een start gemaakt met veranderingen in de Brandweerzorg en Crisisbeheersing en werd een traject van verandering in de bedrijfsvoering tussentijds geëvalueerd. En dat alles binnen de financiële kaders die gesteld zijn in de begroting en op een wijze waarop de nieuwe accountant zijn goedkeuring zonder bemerkingen kon geven.

Het dagelijks bestuur

KORTE SAMENVATTING SPEERPUNTEN 2019:

1. Verbeteren samen werken aan crisisbeheersing in Drenthe;

- In 2019 heeft het project "Samen Werken aan Crisisbeheersing in Drenthe" gelopen met als doel: meer vertrouwen in de samenwerking, heldere keuze in visie en beleid tussen Veiligheidsregio Drenthe en haar partners en een passende invulling van structuur en rollen. Een van de aanbevelingen uit het onderzoek was de aanstelling van een hoofd Crisisbeheersing. Dit is per juni gerealiseerd. Op basis van de bestuurlijke tweedaagse is geconcludeerd dat er een brede behoefte is aan een regionale 'opschaling op maat' waarin een strategisch aanspreekpunt of sparringpartner 24/7 helpt om tot een passende opschaling en invulling te komen.
- De rode draad van de GRIP evaluaties is verschuiving naar complexere maatschappelijke uitdagingen.
- Er is uitvoering gegeven aan het jaarplan MOTO-activiteiten en activiteiten gemeentelijke kolom. Onder meer ALERT 2019.

2. Op orde houden paraatheid brandweerzorg en nieuwe werkwijzen;

- In 2019 is gewerkt aan inzicht, bewustwording en visie op de paraatheid brandweerzorg.
- In Gasselternijveen is een proeftuin gestart voor het werven nieuwe postleden nieuwe stijl.
- In 2019 is invulling gegeven aan de "proef brandweerchauffeur" op een aantal posten.
- Ter ondersteuning van de paraatheid van de 36 brandweerposten is in 2019 "post 37" opgericht.

3. Implementatie Omgevingswet;

- Symposium 19 september georganiseerd voor "Bouwstenen Omgevingswet" in samenwerking met gemeenten en externe partijen.
- De VRD participeert in de werkgroepen DSO (Digitale Stelsel Omgevingswet) en proces vergunningverlening binnen de Provinciale samenwerking.

4. Ontwikkelingen binnen de zorgketen;

- Onderzoek gestart over informatiedeling ROAZ ten behoeve van crisisbeheersing voor acute zorg.
- Bijeenkomst voor zorginstellingen georganiseerd voor samenwerken verminderde zelfredzamen.

5. Landelijke Meldkamersamenwerking;

- In 2019 is gewerkt aan de overdracht van de meldkamer naar de landelijke meldkamersamenwerking per 1 januari 2020.
- Personeel beheer is over gegaan naar de politie als werkgever.

6. Bouwen aan een vitale en flexibele organisatie;

- Er is een “dynamisch incidentprofiel” ingericht.
- Er is een informatieproduct “Rolling Forecast” ontwikkeld.
- Voor ondersteuning van de postchef is de “postchefrapportage” ontwikkeld
- In 2019 is het eerste concept opgeleverd van de “beschrijving organisatiewijze”, in 2020 wordt deze verder verrijkt samen met de medewerkers.

7. Overige ontwikkelingen;

- De beleidsvisie 2020-2023 is in concept vastgesteld in AB en ter consultatie aangeboden aan gemeenten.
- In juni 2019 is de VRD gevisiteerd. Het rapport is in oktober in het algemeen bestuur gepresenteerd.

8. Financieel

In 2019 sluiten we af met een positief rekeningresultaat van € 484.000,-. Het resultaat uit normale bedrijfsvoering is dat € 174.000,- minder is uitgegeven dan begroot. In 2019 waren er een aantal meevallers t.w.:

- Een éénmalig voordeel op de aanbesteding van ademluchtapparatuur van € 250.000,-;
- Een onvoorzien voordeel in de kosten van detachering van een medewerker € 30.000,-;
- En een paar kleinere meevallers tot een totaalbedrag van € 30.000,-

Deze meevallers tot een totaalbedrag van € 310.000,- en de lagere kosten uit gewone bedrijfsvoering van € 174.000,- verklaren samen het positieve rekeningresultaat van € 484.000.-.

Inleiding

Hierbij leest u het jaarverslag 2019. Deze is opgebouwd uit de zes inhoudelijke thema's die het afgelopen jaar de rode draad hebben gevormd in de kwartaalrapportages, aangevuld met extra wetenswaardigheden over het afgelopen jaar. De thema's zijn als volgt:

1. verbeteren samen werken aan crisisbeheersing in Drenthe;
2. op orde houden paraatheid brandweerzorg en nieuwe werkwijzen;
3. implementatie Omgevingswet;
4. ontwikkelingen binnen de zorgketen;
5. de Landelijke Meldkamersamenwerking;
6. bouwen aan een vitale en flexibele organisatie.

Naast deze thema's treft u een actueel overzicht aan van de **feiten en cijfers** en een financiële verantwoording inclusief het eindejaarsresultaat.

1. VERBETEREN SAMEN WERKEN AAN CRISISBEHEERSING IN DRENTHE

Doel begroting
Bestuurlijk is er in 2018 van gedachten gewisseld over de zorgen rondom het op orde houden van rampenbestrijding en de ontwikkeling van crisisbeheersing. Dit heeft geleid tot het project 'Samen Werken aan Crisisbeheersing'. Het project is onderdeel van de ontwikkeling naar meer vertrouwen in de samenwerking, een heldere keuze in visie en beleid tussen Veiligheidsregio Drenthe en haar partners en een passende invulling van structuur en rollen.

Wat is er bereikt
In 2018 is onderzocht of de wijze waarop de voorbereiding op rampen en crises in Drenthe nog steeds past bij de complexer wordende crises en de behoefte van gemeenten en netwerkpartijen. Dit onderzoek heeft geleid tot het project "Samen Werken aan Crisisbeheersing in Drenthe". Het project heeft heel 2019 gelopen en had als doel: meer vertrouwen in de samenwerking, heldere keuze in visie en beleid tussen Veiligheidsregio Drenthe en haar partners en een passende invulling van structuur en rollen. Volgend op één van de aanbevelingen uit het onderzoek is Lineke Bennema op 1 juni 2019 aangesteld als hoofd Crisisbeheersing. Per 1 september heeft zij ook de rol van projectleider 'Samen werken aan Crisisbeheersing' op zich genomen.

Tijdens de bestuurlijke tweedaagse op 30 en 31 oktober zijn de leden van het algemeen bestuur in gesprek gegaan over de rol en taakopvatting van de regionale crisisbeheersing in Drenthe.

Op basis van dit gesprek is geconcludeerd dat er een brede behoefte is aan een regionale 'opschaling op maat' waarin een strategisch aanspreekpunt of sparringpartner 24/7 helpt om tot een passende opschaling en invulling te komen.
In de voorbereiding en uitvoering kan laagdrempelig gebruik gemaakt worden van regionale hulpstructuren die gemeenten bezitten om een crisis voor te bereiden en te bestrijden. Dit hoeft zich niet alleen te beperken tot crisis binnen het fysieke domein, maar ook voor een situatie die nog geen crisis is, maar een crisis kan worden of een crisis met een ander karakter. Dit resulteerde eind 2019 in 'opschaling op maat' bij de windturbines, de boerenprotesten en de onrust rond zorgstichting 't Ruige Veld. Hierbij is gebruik gemaakt van ondersteuning door Veiligheidsregio Drenthe.
Naar aanleiding van de brand bij Attero in Wijster in januari heeft Veiligheidsregio Drenthe een multidisciplinair overleg gefaciliteerd waarbij als eindresultaat een Preventie- en incidentbestrijdingsplan afvalbranden voor Attero is opgesteld alsmede communicatie-handelingsperspectieven.

GRIP- en andere incidenten

Datum	Incident	Locatie	Gemeente	GRIP	Evaluatie
10-02	Brand Noblesse	Wijster	Midden-Drenthe	1	Ja
16-02	Gaslek	Assen	Assen	1	Ja
12-03	Brand Bedrijfspand	Tynaarlo	Tynaarlo	1	Ja
22-04	Vliegvuur paasvuur	Erica	Emmen	1	Nee
26-05	Brand Attero	Wijster	Midden-Drenthe	1	Ja
24-06	Telefoniestoring	Landelijk	Landelijk	2	Ja
25-10	Brand met asbest	Nieuw-Roden	Noordenveld	1	Ja
7-12	Explosie Grillroom	Coevorden	Coevorden	1	Ja

Geen GRIP, wel gebruik gemaakt van ondersteuning Veiligheidsregio Drenthe

Periode	Incident	Locatie	Gemeente	Ondersteuning	Evaluatie
4-01 en 5-01	Brand Attero	Wijster	Midden-Drenthe	Opstellen IBP Attero Ondersteuning bij communicatie	Ja
Gedurende het jaar	Windturbines	Meerdere locaties Drents/Groningse grens			Nee, ondersteuning loopt nog.
14-10 18-12	Boerenprotesten	Assen Heel Drenthe	Assen Meerdere gemeenten	Faciliteren van een multidisciplinaire voorbereidingsgroep. Tijdens de protesten zelf opschaling op maat zonder GRIP	(nog) niet, maar in afrondende fase.
Najaar	Onrust zorginstelling 't Ruige veld	Rolde	Aa en Hunze	Ondersteuning bij communicatie en inzet DPG	Ja

Rode draad evaluaties GRIP en niet-GRIP
De opkomsttijden zijn de afgelopen jaren constant. In 2018 was de brandweer gemiddeld 22 seconden sneller ter plaatse dan het voorgaande jaar (gebaseerd op PRIO-1 alarmeringen bij brand en (automatische) brandalarmen. Dit is met name te verklaren door een verbetering van de personele bezetting op postniveau.

Diverse georganiseerde oefeningen
In aansluiting op het jaarplan 2019 is invulling gegeven aan diverse MOTO-activiteiten en activiteiten voor de gemeentelijke kolom. Deze vloeien onder andere voort uit de evaluaties van voorgaande trainingen, oefeningen en incidenten. Met name de leermomenten uit de evaluatie 'Zomer 2018' zijn input geweest voor 2019. De eerste was op 13 maart in Meppel, waar een incident had plaatsgevonden bij Agrifirm. De tweede was op 18 november in Assen in samenwerking met het COA bij het AZC-Assen. En vanuit de samenwerking met Defensie is ALERT 2019 georganiseerd. Het hoofddoel was 'het realiseren van een betere civiel-militaire samenwerking' tussen Defensie en de Veiligheidsregio. Gespiegeld naar de doelstellingen van de Veiligheidsregio Drenthe zijn op basis van het thema 'Klimaatverandering' de volgende activiteiten ontplooid:

- Netwerkdag Klimaatverandering 3Noord op de JWF-kazerne in Assen ten behoeve van de drie noordelijke veiligheidsregio's en hun crisispartners.
- GRIP4 tabletop oefening, waarbij op basis van een natuurbrandscenario gelijktijdig drie gemeenten getroffen waren (Coevorden, Midden-Drenthe en Westerveld).
- Demonstratieoefening, waarbij de defensie en de hulpdiensten gezamenlijk hun materieel en middelen ten behoeve van het bestrijden van een grootschalige natuurbrand hebben gedemonstreerd.

Ondergrondse gasopslag Langelo
Samen met de gemeente Noordenveld en de NAM heeft Veiligheidsregio Drenthe een flyer gemaakt voor omwonenden van ondergrondse gasopslag bij Langelo. De flyer geeft handelingsperspectieven en geeft daarmee invulling aan de wens van omwonenden om te weten welke effecten zij kunnen verwachten bij een incident en wat zij dan moeten doen.

Veiligheids Informatiecentrum Noord Nederland (VINN)
Elke twee weken ontvangen crisisfunctionarissen in Noord Nederland het Veiligheidsbeeld. Hierin wordt op hoofdlijnen beschreven wat actueel is en welke risico's verwacht of in de gaten gehouden worden. In juli 2019 is een extra veiligheidsbeeld verschenen, met daarin extra aandacht voor de effecten van de hete weersperiode van dat moment. Het veiligheidsbeeld wordt opgesteld door het Veiligheids Informatiecentrum Noord Nederland (VINN), een initiatief van de drie noordelijke veiligheidsregio's en de meldkamer om informatie te delen en hiermee te anticiperen op mogelijke verstoringen.

2. OP ORDE HOUDEN PARAATHEID BRANDWEERZORG EN NIEUWE

Doel begroting
Aannemelijk is dat de huidige wijze en organisatie van de brandweerzorg steeds minder passend en efficiënt zal zijn. Om voorbereid te zijn op de toekomst worden capaciteit en middelen ingezet om met nieuwe ideeën, producten en werkwijzen te experimenteren.

Wat is er bereikt
Het afgelopen jaar stond in het teken van ontwikkelingen die voorbereidend zijn op een veranderende toekomst in brandweerzorg. Er is veel ingezet op nieuwe ideeën, producten en werkwijzen wat in dit jaarverslag nadrukkelijk wordt beschreven. Drenthe heeft een betrouwbare brandweerorganisatie die grotendeels uit vrijwilligers bestaat. Het huidige stelsel van brandweerzorg heeft de grenzen van haar mogelijkheden echter bereikt. Dit komt omdat het huidige stelsel uit gaat van een uniforme inzetbaarheid van de (basis-)brandweerzorg op willekeurige plaats en tijdstip. De snel veranderende samenleving maakt dat de brandweer moet mee veranderen. De beschikbaarheid van vrijwilligers staat onder druk maar er is ook nieuwe Europese regelgeving als gevolg van het “Matzak-arrest”. Dit arrest stelt dat er geen verschil mag bestaan in de rechtspositie tussen vrijwilliger- en beroepsbrandweerlieden als deze hetzelfde werk doen. Dit betekent dat de huidige rechtspositie voor de vrijwilliger niet kan blijven bestaan. Het Veiligheidsberaad heeft eind 2019 een denkrichting gekozen die inzet op taakdifferentiatie tussen brandweerlieden in een vrijwillige rechtspositie en brandweerlieden in een deeltijd- dan wel volledige aanstelling. Deze taakdifferentiatie kan tot uiting komen in bijvoorbeeld beschikbaarheid, inzetbaarheid (werkinhoud) en opleiding. Deze ontwikkelingen maken het noodzakelijk na te denken over de toekomstige organisatie van brandweerzorg in Drenthe. Daarom is in 2019 gewerkt aan inzicht, bewustwording en visie door:

Data-analyse (inzicht)
Er is een data-analyse uitgevoerd om inzicht te krijgen in de beschikbaarheid van Drentse vrijwilligers door de jaren heen. Uit de analyse blijkt een dalende trend voor wat betreft de beschikbaarheid van vrijwilligers voor uitruk én dat vrijwilligers (gemiddeld) korter in dienst blijven. Dit zet de paraatheid van de brandweer in Drenthe onder druk en de verwachting is dat deze trend doorzet. Deze verwachting is (o.a.) gebaseerd op de demografische prognoses van Drenthe en de trends in de samenleving. De resultaten van de analyse zijn in 2019 gepresenteerd aan het algemeen bestuur tijdens de bestuurlijke tweedaagse in oktober.

Dialoog (bewustwording en visie)
Binnen de brandweer is gesproken over de huidige stand van zaken en de betekenis daarvan voor de toekomst. Voorbeelden hiervan zijn de thema-avonden met postchefs, de bestuurlijke tweedaagse en verschillende interne bijeenkomsten bij Veiligheidsregio Drenthe. Door deze bijeenkomsten is de veranderbereidheid van medewerkers vergroot en zijn ontwikkelingsmogelijkheden voor brandweerzorg in kaart gebracht. Met deze bouwstenen heeft het algemeen bestuur uitgangspunten en richting gekozen voor ontwikkeling van de brandweerzorg in Drenthe voor de komende jaren. Wat haar basis vindt in vrijwilligheid en gelijkwaardigheid (i.p.v. gelijkheid) en opent mogelijkheden tot differentiatie van brandweerzorg. Deze richting komt tot uiting in de beleidsvisie VRD 2020-2023 en kaderbrief 2021 die eind 2019 door het algemeen bestuur zijn vastgesteld en ter consultatie aan gemeenten is aangeboden.

Proeftuin Gasselternijveen: brandweerzorg anders organiseren
Op verzoek van post Gasselternijveen is in deze post een proeftuin gestart voor het werven van nieuwe postleden. Dit daar de huidige wervingscampagnes geen soelaas meer boden. Om toch hulpverlening te kunnen blijven bieden in deze omgeving, wilde de post onderzoeken of de brandweerzorg ook op een andere manier georganiseerd kan worden. Bijvoorbeeld door niet te verplichten dat iemand de hele opleiding moet doen en alle taken moet kunnen vervullen. Hier was veel media-aandacht voor waaronder: https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/150415/Brandweer-Gasselternijveen-zoekt-niet-meer-naar-complete-brandweerman.nl

Dit leverde de post uiteindelijk in 2019 vijf nieuwe postleden op. Eén iemand was al brandweerman bij post Stadskanaal en drie bleken na de eerste kennismaking toch de volledige opleiding te willen doen. Eén persoon meldde zich aan voor alle taken zonder ademlucht. Daarmee wordt mogelijk gemaakt dat in de praktijk onderzocht en ervaren kan worden wat taakdifferentiatie voor vrijwilligers, zoals eerder beschreven, betekent voor de brandweerzorg en de samenleving.

Proef Brandweerchauffeur

Het algemeen bestuur heeft op 27 maart ingestemd met de proef 'brandweerchauffeur'. In deze proef wordt de automatische koppeling met de functie manschap of bevelvoerder losgelaten, zodat het minder belastend is en laagdrempeliger wordt voor een chauffeur om bij de brandweer in te stappen en te blijven. De brandweerchauffeur is, samen met de bevelvoerder, een belangrijke functie in het eerstelijns uitrukvoertuig welke onder druk staat wat betreft beschikbaarheid. De posten Klazienaveen en Veenhuizen deden mee aan de proef. In 2019 bleek dat gezamenlijk in 20 tot 25 uitrukken deze brandweerchauffeur het mogelijk maakte om uit te rukken. Daaruit kan voor nu geconcludeerd worden dat de proef een gunstig effect heeft op de paraatheid van de brandweerpost en daarna ook op de motivatie van alle betrokkenen.

Uitruk op maat

Deze werkwijze is vastgesteld tijdens de vergadering van het algemeen bestuur op 27 maart. Aan dit besluit ligt een proefperiode van ruim twee jaar ten grondslag. Dit onderzoek spitste zich toe op de vraag of met uitruk op maat (met minimaal vier personen) nog steeds op een veilige wijze effectieve brandweerzorg geleverd kan worden. Via het onderzoek kon dit worden bevestigd. Verder bleek dat de scheidslijn tussen de tankautospuit met vier personen versus de wettelijke standaard met zes personen niet heel hard te trekken is. Brandweerwerk is per definitie risicovol. Bij een complexe en grote incidenten komt het handelingsperspectief eerder onder druk te staan. Binnen de proef bleek dat dit 10 tot 25 procent van de incidenten zijn. Met behulp van bewustwording en technische maatregelen kunnen de risico's die hiermee gepaard gaan worden teruggedrongen maar er blijft een restrisico. In 2019 zijn tien brandweerposten gaan werken op basis van uitruk op maat.

Mentale kracht

Omgaan met druk is een belangrijk aspect van werken bij de brandweer. Hoe zorgt men dat men blijft nadenken, of dat druk niet verlamd? Druk kan leiden tot stress, of erger tot trauma. Het afgelopen jaar is getraind op aspecten van druk tijdens een uitruk. Hoe gaat men om met situaties met personen met verward gedrag of agressieve mensen? Dit aanbod krijgt een vervolg in 2020.

- Rond de 40 bevelvoerders hebben deelgenomen aan een tweedaagse training waarin getraind is in het bewust worden van druk en hoe daar persoonlijk mee om kan gaan.
- Binnen Veilige Publieke Taak is op verzoek van brandweervrijwilligers een oefening georganiseerd met acteurs die verschillende rollen konden spelen. Het spitste zich toe op het omgaan met conflicten en het brengen van de deelnemers in een setting met veel stress. Bij de bevelvoerdersweken 3Noord eind 2019 hebben alle Drentse bevelvoerders hiermee geoefend en inmiddels is de oefening ook beschikbaar voor de Drentse brandweerposten.
- Er is een meerjarige studie gaande naar de effecten van brandweerwerk op mentaal welzijn. Dit is een samenwerking tussen het Instituut Fysieke Veiligheid en de Rijksuniversiteit Groningen. Veiligheidsregio Drenthe neemt deel aan dit onderzoek.

Van 'uniform aanbodgericht' naar 'vraaggericht met eigen regie'

Dit is een aspect dat eigenlijk geen project meer is, maar een manier van werken. Het vraagt van de backoffice een flexibele houding en het vraagt eigen verantwoordelijkheid van de repressieve brandweermedewerkers. Vakbekwaamheid adviseert de posten bij het maken van een oefenplanning die is gebaseerd op de risico's in het verzorgingsgebied. In 2018 is samen met de posten en de afdeling Risicobeheersing gestart met het beter vastleggen van de risico's per verzorgingsgebied om daar vervolgens het oefenprogramma nog beter op af te stemmen. Dit project is in 2019 afgerond. Deze planning wordt opgenomen in ieders persoonlijke oefenlogboek waarmee iedereen zelf kan bijhouden aan welke oefeningen hij/zij deelneemt en wat er is beoefend.

Zo kan iedereen voor zichzelf zijn of haar oefenbehoefte bepalen. Inmiddels is iedere brandweermedewerker verantwoordelijk voor zowel de eigen planning (op individueel en/of postniveau) als de eigen registratie van zijn/haar vakbekwaamheid. Onderdeel van oefenen op maat is dat repressieve medewerkers eens per 3 jaar meedoen aan een meetmoment (waar sta ik-moment) om een spiegel voor te krijgen over hun vakbekwaamheid. In 2019 zijn er metingen geweest voor:

- Bevelvoerders
- Chauffeurs (hoe rijd ik moment)
- Technische hulpverlening manschappen
- Incidenten met gevaarlijke stoffen voor manschappen

Naast ondersteuning bij het oefenen op de oefenavond, heeft Vakbekwaamheid meerdere samenwerkingsoefeningen georganiseerd op alle operationele niveaus (manschap, bevelvoerder, officier). Tegenwoordig niet alleen in de buitenomgeving, maar ook binnen een virtuele omgeving.

Experimenteren in nieuwe manieren van opleiden

brandweerzorg in de regio te kunnen blijven leveren. Geconstateerd is dat de huidige manier van opleiden tot brandweervrijwilliger minder goed past bij de behoefte van de brandweerpost. Ook blijkt dat de tijdsinvestering voor startende brandweervrijwilligers om opgeleid te worden steeds minder wordt. Om in deze behoefte te voorzien is in samenwerking met BON (Brandweeropleidingen Noord) een nieuwe modulaire opleiding ontwikkeld. Deze opleiding biedt in de toekomst nieuwe vrijwilligers de kans een beperkte opleiding te volgen en een functie uit te oefenen met beperkte bevoegdheden.

Nieuwe basisprincipes helpt de brandweer veilig op te treden

Binnen de brandweer is het handelingsperspectief om bij brand snel ergens naar binnen te gaan (om te redden of uitbreiding te voorkomen) diep ingesleten in de routine en cultuur. Binnen de brandweer in Nederland is men al langer tot de conclusie gekomen dat er vaak onvoldoende wordt stilgestaan bij de risico's die brandweermensen vaak onvoldoende stil staan bij de risico's die men daarbij neemt.

Op basis van een diepgaand onderzoek, geïnitieerd door Brandweer Nederland, is een hernieuwde werkwijze ontwikkeld voor het basisoptreden bij brand die veiliger optreden mogelijk maakt. In 2019 is veel geoefend (theorie en praktijk) met deze nieuwe aanpak. Het is de bedoeling dat uiteindelijk in 2020 alle medewerkers deze bijscholing hebben doorlopen.

Grootschalig brandweeroptreden

De visie op grootschalig brandweeroptreden is in 2019 landelijk ingevoerd. Samen met de veiligheidsregio's Groningen en Fryslân zijn, conform landelijke uitgangspunten, eenduidige werkwijzen gemaakt. Grootschalige incidenten kunnen nu sneller en effectiever van bijstand worden voorzien. Meldkamer Noord-Nederland heeft als gevolg van deze visie nu één werkwijze, waardoor sneller en eenduidiger bijstand wordt verleend door- of bij buurregio's.

Bluswatervoorziening

De evaluatie van het Drentse bluswatersysteem, met tankwagens, is in 2019 gedeeld met het algemeen bestuur. De uitkomst geeft aan dat het systeem in grote mate voldoet aan de vooraf gestelde eisen. Het stelsel van (pendelende) tankwagens en vulpunten is een goede vervanger van de brandkraan en een verbetering ten opzichte van de oude situatie. De evaluatie kent ook enkele verbeterpunten, welke intern worden opgelost. Daarnaast zijn in 2019 nieuwe grootschalige watertransportsystemen aangeschaft. De huidige watertransportsystemen zijn gedateerd en aan vervanging toe.

Post 37

Ter ondersteuning van de paraatheid van de 36 brandweerposten is in 2019 "post 37" opgericht. Dit is een groep enthousiaste backofficemedewerkers van Veiligheidsregio Drenthe die (opnieuw) vakbekwaam zijn geworden om als brandweerman-/vrouw overdag op te treden. De eerste groep herintreders is inmiddels vakbekwaam en zijn gestart. Deze groep is nu voornamelijk ter ondersteuning van de paraatheid van de dagdienst van Assen.

Overzicht met meldingen en incidenten

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Aantal Incidenten (incl. buitenregionaal)	**3287**	**3475**	**3037**	**3349**	**3663**	**4139**
Opschaling Middelbrand	**90**	**99**				
Opschaling Grote brand	**23**	**26**				
Opschaling Zeer grote brand	**9**	**14**				
Gemiddelde opkomsttijd PRIO1 / Brand en Brandalarm	**10:07**	**10:15**	**10:37**	**10:05**	**09:58**	**09:37**
Opkomsttijd <15 minuten PRIO1 / Brand en Brandalarm	**94%**	**92%**	**91%**	**93%**	**92%**	**93%**
Opkomsttijd 15-18 minuten PRIO1 / Brand en Brandalarm	**4%**	**5%**	**5%**	**4%**	**5%**	**4%**
Opkomsttijd >=18 minuten PRIO1 / Brand en Brandalarm	**2%**	**3%**	**4%**	**3%**	**3%**	**3%**
GRIP1	**7**	**7**	**5**	**1**	**4**	
GRIP2	**1**	**1**	**0**	**2**	**1**	
GRIP3	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	

Wat viel op?

In 2019 viel het aanzienlijk aantal afvalbranden in Drenthe op. De brandweer rukte het meest uit naar afvalverwerker Attero in Wijster. Op 26 mei 2019 leidde een brand bij Attero tot een GRIP 1. Na een aantal branden heeft Attero samen met de provincie Drenthe, gemeente Midden-Drenthe en de Veiligheidsregio Drenthe een preventie- en incidentbestrijdingsplan opgesteld. Deze richt zich onder andere op het sneller ontdekken van branden door infraroodcamera's en het sneller blussen door een permanente blusauto op het terrein.

https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/150981/Attero-maakt-nieuw-plan-om-afvalbranden-te-voorkomen

https://eenvandaag.avrotros.nl/item/verzekeraars-slaan-alarm-over-afvalbranden/

3. IMPLEMENTATIE OMGEVINGSWET

Doel begroting
Een bijdrage leveren om samen met gemeenten en andere partijen de Omgevingswet in te voeren.

Wat is er bereikt

In 2021 treedt de Omgevingswet in werking. Samen met gemeenten en ketenpartners bereidt de VRD zich voor op de invoering van deze nieuwe wet. In de samenwerking Noord-Nederland wordt de laatste hand gelegd aan een document geheten "Bouwstenen Omgevingswet". Dit document geeft inzicht hoe de drie Veiligheidsregio's in Noord-Nederland gemeenten kunnen helpen bij de advisering rond het maken van omgevingsplannen. Dit document is met gemeenten afgestemd en is in een symposium op 19 september met gemeenten en externe partijen nader uitgediept en met elkaar besproken op haalbaarheid en werkbaarheid. Aan gemeenten is (ook tijdens het symposium) de uitnodiging gedaan om, indien men start met de Omgevingsvisie of Omgevingsplannen de Veiligheidsregio Drenthe op te zoeken en in gesprek te gaan.

Vanuit Veiligheidsregio Drenthe, GGD Drenthe en RUD is inmiddels bij 3 gemeenten (Midden-Drenthe en Assen, Borger-Odoorn) een presentatie gegeven over het aspect Milieu, Veiligheid en Gezondheid in omgevingsplannen.

Binnen de Provinciale samenwerking omgevingswet genaamd Omgevingsplatform Drenthe (OPD) participeert Veiligheidsregio Drenthe in de werkgroepen DSO (Digitale Stelsel Omgevingswet) en Proces Vergunningverlening. Men buigt zich over de vraag hoe tot een duidelijk proces van vergunningverlening te komen, waarbij de gemeente/waterschap/provincie binnen 8 weken een vergunning kan verlenen met inbreng van alle ketenpartners.

4. ONTWIKKELINGEN BINNEN DE ZORGKETEN

In 2019 is het volgende bereikt:

Informatiemanagement

Samen met Groningen en Friesland is met het Regionaal Overleg Acute Zorg (ROAZ) gesproken over informatiemanagement en het belang van een efficiënte werkwijze voor het delen van een actueel situatiebeeld tijdens - of bij een dreiging van - een ramp of crisis. Het ROAZ heeft het belang van het delen van een actueel situatiebeeld tijdens - of bij een dreiging van - een ramp of crisis binnen de geneeskundige keten onderkend. Er is besloten te onderzoeken op welke wijze informatiedeling ten behoeve van crisisbeheersing kan aansluiten bij initiatieven die in Noord-Nederland lopen voor de acute zorg. Dit onderzoek wordt gerealiseerd in 2020.

Sociaal-maatschappelijke incidenten

In de cases Ruinerwold en 't Ruige Veld heeft de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) als strategisch adviseur opgetreden en hierbij gebruik gemaakt van expertise en inzet vanuit de GGD-organisatie om de gemeenten te ondersteunen.

Patiënten spreidingsplan

Het gewondenspreidingsplan uit 2016 is doorontwikkeld tot een patiënten spreidingsplan; waarmee – onder alle omstandigheden, inclusief de opgeschaalde situatie - een efficiënte spreiding van patiënten wordt gerealiseerd. Aan de totstandkoming en toetsing van dit plan – dat de verantwoordelijkheid is van ziekenhuizen en ambulancediensten – is een actieve bijdrage geleverd. Het Regionaal Overleg Acute Zorg heeft het patiënten spreidingsplan, op expliciet verzoek van de DPG, vastgesteld in 2019. Daardoor kon in september 2019 – ook vanuit de opgeschaalde situatie – worden ingestemd met het continuïteitsplan Treant, dat het startpunt vormde voor de wijzigingen in de regionale ziekenhuiszorg. Het patiënten spreidingsplan is van kracht per 1 januari 2020.

Zorgcontinuïteit

In 2019 is ingezet om zorginstellingen bewuster te maken, te informeren en te ondersteunen bij de voorbereiding op rampen en crises over situaties die de zorgcontinuïteit kunnen bedreigen. GHOR en Brandweer organiseerden een bijeenkomst voor professionals uit de zorg met als doel hen te ondersteunen in de voorbereiding op situaties die de zorgcontinuïteit in gevaar kunnen brengen. Daarnaast is het jaarlijkse overleg zorgcontinuïteit in Drenthe voor Care instellingen - waarin kennis en expertise wordt uitgewisseld over de voorbereiding op crises - op verzoek uitgebreid naar twee keer per jaar.

Samenwerken ten behoeve van verminderd zelfredzamen

Er is meegewerkt aan de totstandkoming van de landelijke 'visie op zelfredzaamheid tijdens crises en de rol GHOR'. Veiligheidsregio Drenthe heeft samen met de GGD een werkgroep verminderde zelfredzamen gestart. Deze werkgroep brengt kwetsbare groepen in Drenthe in kaart, deelt kennis en verwachtingen in het licht van verminderde zelfredzaamheid en de voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing. Er is een bijeenkomst voor thuiszorginstellingen georganiseerd o.a. over continuïteit van zorg, crisismanagement en de rol van de GHOR en overige hulpdiensten.

Evenementenadvisering

Van alle gemeenten zijn aanvragen ontvangen voor geneeskundige/gezondheidskundige evenementenadvisering. Over 312 aanvragen is advies uitgebracht, ten opzichte van 2018 een procentuele stijging van 30%. Deze wordt verklaard door de toegenomen vraag van een aantal gemeenten.

Gemeente	Aantal
Aa en Hunze	12
Assen	18
Borger Odoorn	10
Coevorden	59
Emmen	21
Hoogeveen	31
Meppel	57
Midden- Drenthe	21
Noordenveld	18
Tynaarlo	4
Westerveld	23
De Wolden	38
Totaal	312

5. DE LANDELIJKE MELDKAMER-SAMENWERKING

De landelijke meldkamersamenwerking (LMS) is per 1 januari 2020 in de wet verankerd. Dan is het beheer van de meldkamers overgedragen aan de nationale politie. Het personeel voor ICT-beheer dat in dienst is van Veiligheidsregio gaat over naar de politie als werkgever. Het beheer wordt organisatorisch per 1 januari 2020 overgenomen. Op een latere datum (2021) wordt de meldkamer technisch gekoppeld aan de landelijke ICT-voorziening.

6. BOUWEN AAN EEN VITALE EN FLEXIBELE ORGANISATIE

a. Doe meer met data

Doel begroting
De ambitie is data op een zo makkelijk en veilig mogelijke manier beschikbaar te stellen. Om expertise op te doen van het werken met data wordt een dataloket ingericht. Dit is nodig om te kunnen experimenteren met data gedreven informatie.

Wat is er bereikt?
Data wordt steeds relevanter om de ontwikkelingen binnen de Veiligheidsregio Drenthe te kunnen volgen en om te anticiperen. Met name de ontwikkelingen binnen brandweerzorg en GHOR, maar ook de bedrijfsvoering vragen om deze ontwikkeling en groei. In 2019 is op het gebied van datascience gestart met het realiseren, via experimenten, van nieuwe informatieproducten. Dit met als doel om kennis te vergroten met het werken met data en het realiseren van nieuw soortige informatieproducten. In 2019 is de keuze gemaakt welke experimenten opgepakt worden. Dit betrof de projecten:

- Het dynamisch incidentprofiel
- Rollingforecast personeelskosten
- Beschikbaarheid vrijwilligers

Het dynamisch incidentprofiel

Het toekomstige model voor brandweerzorg kent meer differentiatie. Niet langer overal hetzelfde kwaliteitsniveau, ongeacht de risico's, maar brandweerzorg afgemeten naar de daadwerkelijke risico's in de directe omgeving en de beschikbaarheid van brandweervrijwilligers. Maar hoe bepaalt men nu dit risico? In dit project zijn de (brand) meldingen van de afgelopen jaren geanalyseerd. Uit deze data-analyse zijn de overeenkomstige factoren gedistilleerd die van invloed zijn op het ontstaan van brand (in gebouwen). Bijvoorbeeld het bouwjaar, de functie, bewonerskenmerken etc. Op basis van deze factoren is een algoritme opgesteld die de kans op branden kan voorspellen. Wanneer deze factoren veranderen in de tijd verandert dus ook de voorspelling. Door het toetsen van het algoritme in het verleden, kon het algoritme worden gevalideerd. Wanneer in dit algoritme de voorspellingen van diverse databases, bijvoorbeeld van CBS, gemeenten, provincie etc. worden verwerkt, kan het aantal branden in de toekomst (bij benadering) worden voorspeld. Dit complexe proces is uitgevoerd door een wiskundige die middels een traineeship was verbonden aan Veiligheidsregio Drenthe. Dit experiment heeft een dusdanig veelbelovend resultaat opgeleverd dat het voornemen bestaat (mits de benodigde deskundigheid kan worden aangewend) om het een vervolg te geven en uit te breiden naar (ook) andere typen incidenten.

Rolling forecast (personeelskosten)

Het nieuwe informatieproduct rollingforecast personeelskosten geeft inzicht in de personeelskosten en – opbouw en ondersteunt het managementteam en de organisatie bij het doorrekenen van de gevolgen van de beslissingen op het gebied van personele inzet en externe ontwikkelingen.

Beschikbaarheid vrijwilligers

In april startte een data-analyse om zowel Drenthebreed als per post inzicht te krijgen in trends (sinds 2013) en aandachtsgebieden op het gebied van de beschikbaarheid van vrijwilligers bij incidenten en personeelsopbouw en – verloop. Deze data die hiervoor is geanalyseerd wordt naast het onderzoek naar beschikbaarheid vrijwilligers ook gebruikt voor het nieuwe informatieproduct "postchef rapportage" waarbij de postchef inzicht krijgt in de personeelsinzet, verloop, ontwikkeling en inzetten.

b. Organisatieplan en visie

Doel begroting
In 2018 is gestart met het formuleren van een visie en beschrijving van de wijze waarop het werk wordt georganiseerd. De effecten ervan hebben betrekking op 2019.

Wat is gerealiseerd in 2019?
In 2019 is verder vervolg gegeven aan het beschrijven van de wijze waarop wordt samengewerkt. De organisatiewijze is inmiddels in concept gereed.

Begin 2020 wordt dit concept verder verrijkt samen met medewerkers en in 2020 aan het algemeen bestuur ter vaststelling aangeboden.

7. WAT ER VERDER IN 2019 AAN DE ORDE WAS

Van 'Brandveilig leven' naar Veilig Leven'
ANWB, VVN en Brandweer Drenthe organiseerden samen een E-bike workshop voor vijftigplussers in Drenthe
Het aantal ernstige ongevallen met een elektrische fiets groeit. Daarom hebben de ANWB en Veilig Verkeer Nederland en brandweer Drenthe de handen ineengeslagen. Op zaterdag 13 juli konden vijftigplussers deelnemen aan een e-bikeworkshop. Er werd die middag onder meer uitleg gegeven over de techniek van de elektrische fiets, over fietsen in het verkeer en bezoekers konden verschillende modellen elektrische fietsen uitproberen. Namens de brandweer was iemand aanwezig om mensen te woord te staan en om uitleg te geven over hoe mensen kunnen voorkomen dat de accu van hun e-bike in brand vliegt.

Team Brandonderzoek Noord en palletkachelbranden
'Brandweer en kachelbranche slaan alarm over gesubsidieerde pelletkachels'
De afgelopen twee jaar zijn in Groningen, Friesland en Drenthe zeventig branden geweest met pelletkachels. Dat blijkt uit onderzoek van Team Brandonderzoek Noord-Nederland (TBO), waar het televisieprogramma Kassa aandacht aan heeft besteed in 2019. De Nederlandse Haarden- en Kachelbranche (NHK) zegt dat er sinds de introductie van subsidie voor pelletkachels in 2016 waarschijnlijk honderden branden waren in het hele land. Mede dankzij het onderzoek van TBO heeft dit onderwerp landelijke aandacht gekregen.

Pop-up store Veiligheid in wijk Angelslo in Emmen
Tijdens de week van de Veiligheid, op donderdag 10 oktober 2019, openden de deuren van de Pop-up store Veiligheid in het winkelcentrum van Angelslo in Emmen. Met de Pop-up store maken Veiligheidsregio Drenthe, provincie Drenthe, de Politie en de gemeente Emmen inwoners bewust van de risico's en geven handige tips om de veiligheid in en om hun huis te vergroten. De pop-up store is een tijdelijke locatie voor drie weken geweest. Het de bedoeling dat de winkel op een andere locatie in de provincie haar deuren weer opent.

"Woningcheckers bij de scouting en jeugdbrandweer"
In het project "woningcheckers bij de scouting" worden de scouts (in de leeftijd 12 t/m 15 jaar) opgeleid tot woningchecker. Als de scouts twee woningchecks hebben gedaan, hebben ze de woningcheck batch verdiend. Dit is een speciaal door brandweer Drenthe ontworpen specialisatie insigne die ze op hun "scoutfit" kunnen dragen. In 2019 hebben de scouts in Hoogeveen, Assen en Emmen het insigne ontvangen.

Online zelfcontrole Brandveiligheid
Vanaf maart 2019 is het team toezicht gestart met de uitrol van de Online Zelfcontrole Brandveiligheid (OZB). De online zelfcontrole brandveiligheid biedt de gebruiker de mogelijkheid om zelf zijn controle op brandveiligheid uit te voeren. Deze zelfcontrole vindt plaats aan de hand van een digitale vragenlijst. Met deze werkwijze leggen we de verantwoordelijkheid voor brandveiligheid neer bij de gebruiker en vergroot het de bewustwording rond brandveilig ondernemen. De OZB wordt toegepast bij objecten met een laag risico. Doordat de gebruiker zelf de controle op brandveiligheid uitvoert, kan Veiligheidsregio Drenthe meer aandacht besteden aan objecten met een hoger risico.

Wanneer bij een OZB naar voren komt dat de brandveiligheid niet op orde is, komt Veiligheidsregio Drenthe alsnog langs. Er is pilot met de gemeente Borger-Odoorn en de Veiligheidsregio Kennemerland gedraaid en daaruit is gebleken dat de ervaringen positief zijn.

Vakbekwaamheid brandweerpersoneel

Waterongevallen

Duikteams worden eens per vier jaar opnieuw gecertificeerd en dit heeft in 2019 met goed gevolg plaatsgevonden.

Digitaal oefenen

Oefenen binnen een virtuele wereld en "blended learning", waarbij gebruik wordt gemaakt van digitale content is niet nieuw meer, maar ontwikkelt snel wat betreft de mogelijkheden. In 2019 zijn extra regisseurs opgeleid om het virtuele oefenen op grotere schaal mogelijk te maken in de toekomst. Ook zijn virtual reality brillen aangeschaft om, in plaats van een joystick en een scherm, de beleving nog reëler te maken, waarmee het lerend effect wordt verhoogd. Ook is een project afgerond om "blended learning" naast het vakbekwaam worden (opleiden) te gaan gebruiken bij het vakbekwaam blijven. In 2020 wordt hier vervolg aan gegeven.

Nieuwe mensen

Het werven van nieuwe manschappen en bevelvoerders is aangepast om de kans op vroegtijdige uitval en teleurstelling bij kandidaten en de post/ploeg te verminderen. Een kandidaat manschap start nu met een introductieperiode van ongeveer vier maanden. Tijdens die periode kan hij/zij mee oefenen en kennismaken. Zo krijgt een kandidaat een beter beeld van de post en wat het werk inhoudt en kan de post beter kennismaken. Als deze periode positief wordt afgerond, begint de kandidaat aan de opleiding. Bij kandidaat bevelvelvoerders wordt niet meer een algemeen assessment afgenomen. In plaats daarvan wordt maatwerk aangeboden om kandidaat bevelvoerders beter voor te bereiden en de organisatie voorafgaand aan de opleiding een beter beeld te geven over de geschiktheid.

Materieel en materiaal

Verduurzaming dienstvoertuigen

Op 1 januari 2019 waren er bijna 139.000 stekkerauto's in Nederland. Dit zijn personenauto's met een elektromotor, waarvan de accu kan worden opgeladen met behulp van een stekker. De verwachting is dat dit aantal de komende jaren sterk zal toenemen. De Veiligheidsregio Drenthe wil een bijdrage leveren aan de verduurzaming van vervoer door middel van elektrische voertuigen. Daarom zijn afgelopen jaar bij de locaties Emmen, Assen en Hoogeveen parkeerplaatsen voorzien van laadpalen. In 2019 is ook een start gemaakt met de verduurzaming van het wagenpark van Veiligheidsregio Drenthe. Drie (door diesel aangedreven) dienstvoertuigen zijn vervangen door drie volledig elektrische Renault Zoë's.

Inzetbaarheid hoogwerkers

Brandweervoertuigen worden in toenemende mate voorzien van geavanceerde sensoren, computer- en beveiligingssystemen. Door toepassing van deze hulpsystemen blijft de bediening van de voertuigen overzichtelijk waardoor een veilige inzet mogelijk is. Het toepassen van deze complexe systemen kent echter ook een keerzijde. Met name de vele sensoren en beveiligingen op de hoogwerkers zijn erg storingsgevoelig. De hoogwerkers van Meppel en Hoogeveen waren hierdoor afgelopen jaar op enkele momenten beperkter inzetbaar. Bij een voertuig buiten dienst wordt dit tijdelijk opgevangen door een voertuig uit een naburige post.

Efficiëntere logistiek

Voor het vervoer van nieuw, gerepareerd of gereinigd brandweermateriaal vonden vrijwel dagelijks meerder vervoerbewegingen plaats tussen de drie hoofdlocaties Assen, Emmen en Hoogeveen. Afgelopen jaar zijn deze vervoerbewegingen efficiënter ingericht door het oprichten van een interne "koeriersdienst". Driemaal per week wordt een logistieke ronde gereden langs de drie hooflocaties. Het aantal gereden kilometers is hierdoor aanzienlijk afgenomen en medewerkers van de afdeling techniek en logistiek houden meer tijd over voor andere werkzaamheden.

Veilige Publieke Taak

In Emmen-Compascuum (maart 2019) en Emmen (september 2019) werden brandweerlieden gehinderd c.q. belemmerd tijdens bluswerkzaamheden. In geval van Emmer-Compascuum is hiervan aangifte gedaan.

Bestuur en organisatie

2-daagse algemeen bestuur 30 en 31 oktober

Eens in de twee jaar gaan de leden en adviseurs van het bestuur van de Veiligheidsregio op reis om kennis te vergaren en de onderlinge verbinding te vergroten. Op 30 en 31 oktober heeft het algemeen bestuur een bezoek gebracht aan Schiermonnikoog en is gesproken over crisisbeheersing en brandweerzorg. Via deze link is de terugkoppeling na te lezen zoals die is verstuurd aan de deelnemers. De 2-daagse vond plaats op het eiland Schiermonnikoog om het gevoel mee te geven wat een brandweerpost ook heeft als deze eerste periode van een incident zelfvoorzienend moeten zijn. Hulp komt, maar het duurt even. Daarnaast is de saamhorigheid op een eiland van groot belang om goed samen te leven. Dit bleek temeer tijdens de containercrisis. Deze thema's hadden raakvlak met het programma en de ontwikkelingen binnen Veiligheidsregio Drenthe. De richting die door het algemeen bestuur op de onderdelen brandweerzorg en crisisbeheersing is meegegeven is uitgewerkt en opgenomen in de kaderbrief 2021 en de Beleidsvisie 2020 – 2023.

Beleidsvisie VRD 2020-2023

De beleidsvisie 2020-2023 is in 2019 afgerond. De ontwikkelingen in de samenleving op korte en langere termijn hebben onvermijdelijk impact op de taken en werkzaamheden van de Veiligheidsregio Drenthe. Als flexibele en wendbare organisatie bereidt de Veiligheidsregio zich zo goed mogelijk voor op deze ontwikkelingen. In de beleidsvisie is vastgelegd hoe daaraan vorm wordt gegeven de komende vier jaar. Zowel de Beleidsvisie VRD 2020-2023 als het geactualiseerde Regionaal Risicoprofiel Drenthe 2020-2023 zijn in december 2019 voorgelegd aan het algemeen bestuur en zijn ter consultatie aangeboden aan de gemeenten.

Verzekeringen

Vanaf 1 januari 2019 is een nieuwe ongevallenverzekering voor repressief brandweerpersoneel afgesloten. Dit na een uitgebreide aanbesteding waar Veiligheidsregio Drenthe onderdeel van uit maakt. In de loop van het jaar zijn er vragen vanuit het personeel over verzekeringen gekomen. Dit door media-aandacht vanuit andere regio's op bijzondere casussen.

De VRD heeft daarom het personeel en vrijwilligers op verschillende manieren geïnformeerd, zoals bijeenkomsten, een voorlichtingsfilmpje en brochures. Hiermee zijn de vragen en onduidelijkheden opgelost.
https://www.youtube.com/watch?v=FZpYuLI3ZJ4&feature=youtu.be

Collegiale audit informatieveiligheid

In 2019 ontving zijn de uitkomsten van een collegiale audit op basis van 'Baseline informatieveiligheid Nederlandse gemeenten' (BIG) informatieveiligheid ontvangen. Veiligheidsregio Drenthe heeft in deze audit goed gescoord. Informatieveiligheid heeft hoge aandacht binnen de Veiligheidsregio Drenthe. En in samenwerking met GGD Drenthe is een functionaris gegevensbescherming aangesteld.

Andere manier van kwaliteit meten en financieel verantwoorden

In de afgelopen jaren is gezocht naar een nieuwe manier van kwaliteit meten en financieel verantwoorden.
In 2019 zijn de geleverde inhoudelijke en financiële prestaties via een informatieportaal aan bestuur, inwoners en medewerkers getoond.

Visitatie

In juni 2019 is een visitatiecommissie bij de VRD op bezoek geweest, bestaande uit afgevaardigden uit andere veiligheidsregio's en een gemeente. Doel hiervan is het verbeteren van de (prestaties van de) organisatie door een blik van buiten, van gelijkwaardige gesprekspartners. De visitatiecommissie komt op bezoek als een 'kritische vriend'. Met de uitkomsten en de aanbevelingen die zijn gedaan kan de Veiligheidsregio Drenthe zich als organisatie verder ontwikkelen. Bovendien voldoet de Veiligheidsregio door deelname aan de wettelijke verplichting die voortvloeit uit artikel 56 van de Wet veiligheidsregio's.
In 15 interviews heeft de commissie met ruim 70 mensen mogen spreken van binnen en buiten de organisatie: bestuur, directie, management en leidinggevenden, medewerkers uit de diverse kolommen en afdelingen (inclusief brandweervrijwilligers), medezeggenschap, externe partners en gemeenten. Daarnaast heeft de commissie allerlei documentatie bestudeerd. Het rapport is in oktober in het algemeen bestuur gepubliceerd. De commissie was erg getroffen door de open en hartelijke cultuur binnen de organisatie, waar zichtbaar sprake is van een grote arbeidsvreugde. In de afgelopen jaren heeft Veiligheidsregio Drenthe hard gewerkt om een waardengedreven organisatie neer te zetten. De commissie duidt het als volgt "Het resultaat is een op het eerste oog onconventionele organisatie met veel professionele ruimte en een cultuur van verantwoordelijkheid, waar grotendeels is afgestapt van traditionele systeemsturing".

Lees hier het volledige rapport.

Huisvesting

Naar aanleiding van de RI&E die in 2017 is uitgevoerd zijn in 2019 de brandweerposten van Ruinerwold, Ruinen, Norg en Zweeloo, in samenwerking met de betrokken gemeenten, verbouwd. In deze posten zijn aanpassingen gedaan in de kleedruimtes en/of sanitaire ruimtes zodat er zo optimaal mogelijk wordt voldaan aan de uitgangspunten van het "schoon werken". In de gemeente Tynaarlo hebben de verbeterpunten vanuit de RI&E in combinatie met de ambitie van de gemeente op het gebied van duurzaamheid geleid tot het besluit om drie nieuwe brandweerposten te realiseren in Eelde, Vries en Zuidlaren. Het traject om in samenspraak met de gemeente en de drie brandweerposten tot een optimaal resultaat te komen is in de tweede helft van 2019 opgestart.

BON

2019 was een bewogen jaar voor de BON. In de loop van het jaar heeft een aantal personeelswisselingen plaatsgevonden, waarbij de aanstelling van een nieuwe directeur de meest in het oog springende was. De vertrokken directeur, de heer Bouman, heeft gedurende zijn periode bij de BON de activiteiten van de organisatie een stimulerende impuls gegeven. In de afgelopen jaren is de organisatie en het product van de BON daardoor fors gegroeid. De bedrijfsvoering is in deze periode enigszins achtergebleven en behoeft een doorontwikkeling om het primaire proces van de BON adequaat te kunnen ondersteunen.
De nieuwe directeur, de heer Pieter Lodder, heeft deze benodigde doorontwikkeling voortvarend in gang gezet. Hieronder volgt een overzicht van de opleidingsactiviteiten van de VRD bij de BON het afgelopen jaar:

Opleiding 2019		
Omschrijving	**Afgerond**	**Ingepland**
Leergang Bevelvoerder	15,00	11,00
Leergang brandweerchauffeur	11,00	6,00
Leergang brandweerduiker cat. A2	-	2,00
Leergang Gaspakdrager	5,00	-
Leergang Instructeur	4,00	-
Leergang Manschap A	35,00	67,00
Leergang Verkenner gevaarlijke stoffen	11,00	-
Leergang voertuigbediener pompbediener	11,00	4,00
Opleiding Chemicaliënpakdrager	-	7,00
Toetskaart Voertuigbediener Redvoertuig	1,00	-
Totaal	93,00	97,00

Financiële en algemene dekkingsmiddelen

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de financiële budgetten die de VRD per missielijn ter beschikking stonden en hoe die het afgelopen jaar ingezet zijn voor de uitvoering van de bovenomschreven activiteiten.

In 2019 word afgesloten met een positief rekeningresultaat van € 484.000,-. Zoals aangegeven in de verschillende kwartaalrapportages is de begroting zeer scherp. Dit jaar werd gestart met een tekort van € 250.000,- op de begroting. Dat was een constatering bij de jaarrekening 2018 en betroffen de extra kosten bij incidentbestrijding, met name de toenemende kosten van vrijwilligheid. Vanaf 2020 maken deze kosten onderdeel uit van de begroting. Het resultaat uit normale bedrijfsvoering is dat € 174.000,- minder is uitgegeven dan begroot.

Waar de VRD in 2018 werd geconfronteerd met een paar incidentele tegenvallers, viel in het jaar (2019) het dubbeltje de andere kant op door een aantal meevallers. Dit betreffen:
- Een eenmalig voordeel op de aanbesteding van ademluchtapparatuur van € 250.000,-;
- Een onvoorzien voordeel in de kosten van detachering van een medewerker € 30.000,-;
- En een paar kleinere meevallers tot een totaalbedrag van € 30.000,-.

Deze meevallers tot een totaalbedrag van € 310.000,- euro en de lagere kosten uit gewone bedrijfsvoering ad. € 174.000,- verklaren samen het positieve rekeningresultaat van € 484.000,-.

Hieronder een toelichting van de grootste afwijkingen per missielijn.

Wij treden op bij calamiteiten en crises

		Rekening	Begroting 2019			Realisatie	Saldo
Programma Calamiteiten en Crisis		2018	Primair	Wijziging	Na wijziging	2019	2019
Incidentbestrijding	**Lasten**	**-5154**	**-4.619**	**-293**	**-4.912**	**-4.922**	**-10**
	Baten	**2**	**0**	**-82**	**-82**	**1**	**83**
Operationele informatievoorziening	**Lasten**	**-172**	**-155**	**15**	**-141**	**-136**	**4**
Techniek en logistiek	**Lasten**	**-1443**	**-4.555**	**3.038**	**-1.517**	**-1.539**	**-22**
	Baten	**45**	**132**	**-102**	**30**	**36**	**6**
Vakbekwaamheid	**Lasten**	**-1.488**	**-1.744**	**-111**	**-1.855**	**-1.822**	**33**
	Baten	**63**	**9**	**-6**	**3**	**20**	**17**
Investeringen	**Lasten**	**-2.849**	**0**	**-2.900**	**-2.900**	**-2.961**	**-62**
	Baten	**159**	**0**	**263**	**263**	**343**	**80**
Personeel	**Lasten**	**-7.849**	**-7.554**	**-336**	**-7.890**	**-7.760**	**131**
	Baten	**170**	**0**	**182**	**182**	**176**	**-5**
Subtotaal		**-18.516**	**-18.486**	**-333**	**-18.819**	**-18.564**	**254**

Minder inzetten heeft financiële impact gehad, binnen deze missielijn werd € 254.000,- minder uitgegeven dan begroot:
- Bij Incidentbestrijding waren de kosten € 125.000,- lager door minder inzetten dan begroot. De kosten voor het Rode werkgeverschap binnen de Meldkamer Noord Nederland vielen € 50.000,- hoger uit door extra inhuur derden.
- Door het later starten van een aantal opleidingen kwamen de kosten voor Vakbekwaamheid € 50.000,- lager uit dan begroot.
- Bij de invulling van vacature is eerst gekeken naar de aanwezige talenten binnen de organisatie. Hierdoor is veel mobiliteit ontstaan, wat heeft geleid tot een latere invulling van vacatures. Hierdoor zijn de kosten voor het personeel € 125.000,- lager uitgevallen.

Wij vergroten bewustwording over fysieke veiligheid

Programma Bewustwording		Rekening 2018	Begroting 2019 Primair	Wijziging	Na wijziging	Realisatie 2019	Saldo 2019
Risicobeheersing	Lasten	-133	-156	66	-90	-138	-49
	Baten	310	208	49	257	297	40
Crisisbeheersing	Lasten	-390	-252	-18	-270	-246	24
	Baten	108	0	0	0	0	0
GHOR	Lasten	-1.248	-1.231	0	-1.231	-1.221	9
Personeel	Lasten	-2.854	-2.747	-122	-2.869	-2.822	47
	Baten	62	0	66	66	64	-2
Subtotaal		-4.145	-4.178	41	-4.137	-4.067	70

Binnen de missielijn is € 70.000,- minder uitgegeven dan begroot:

- Het organisatie onderdeel Crisisbeheersing heeft in 2019 een transitie doorgemaakt waardoor een aantal activiteiten niet geheel zijn uitgevoerd € 25.000,-.
- Bij de invulling van vacature is eerst gekeken naar de aanwezige talenten binnen de organisatie. Hierdoor is veel mobiliteit ontstaan, wat heeft geleid tot een latere invulling van vacatures. Hierdoor zijn de kosten voor het personeel € 45.000,- lager uitgevallen.

Wij zijn onderdeel van de samenleving

Programma Samenleving		Rekening 2018	Begroting 2019 Primair	Wijziging	Na wijziging	Realisatie 2019	Saldo 2019
Jeugdbrandweer	Lasten	-26	-104	79	-25	-17	8
	Baten	5	1	5	6	6	0
Huisvesting	Lasten	-1.982	-1.279	-836	-2.115	-2.148	-32
	Baten	866	0	893	893	882	-11
Subtotaal		-1.137	-1.382	141	-1.241	-1.277	-35

Binnen de missielijn is € 35.000,- meer uitgegeven dan begroot:
Er is incidenteel € 35.000,- meer uitgeven voor huisvesting. Dit zijn kosten die gemaakt zijn voor een aantal onderzoeken naar gebruik en mogelijke nieuwbouw van onze gebouwen.

Wij zijn een vitale en flexibele organisatie

Programma Organisatie (overhead)		Rekening 2018	Begroting 2019 Primair	Begroting 2019 Wijziging	Begroting 2019 Na wijziging	Realisatie 2019	Saldo 2019
ICT	Lasten	-746	-967	195	-772	-750	21
	Baten	0	5	-5	0	0	0
Ondersteunende functies	Lasten	-1.430	-1189	25	-1164	-1.180	-16
	Baten	88	44	76	120	113	-7
Investeringen	Lasten	-400	0	-400	-400	-400	0
Personeel	Lasten	-3.568	-3.433	-154	-3.587	-3.527	59
	Baten	77	0	83	83	80	-2
Subtotaal		-5.979	-5.540	-180	-5.720	-5.665	55
Totaal aan lasten		-29.777	-29.586	-331	-29.917	-29.573	344

Binnen de missielijn is € 55.000,- minder uitgegeven dan begroot:
- De kosten voor ICT vielen € 20.000,- lager uit. Door op projecten meer gebruik van eigen personeel te maken en dus minder inhuur van derden is deze besparing gerealiseerd. Bijkomstig voordeel is dat er een beter borging is van kennis.
- Als gevolg van de wijze waarop omgegaan wordt met de accountantskosten vallen dit jaar de kosten eenmalig hoger uit € 20.000,-Dit betreft de kosten van de controle jaarrekening 2019. In de afgelopen jaren nam VRD deze kosten in het jaar dat de controle plaatsvond.
- Bij de invulling van vacature is eerst gekeken naar de aanwezige talenten binnen de organisatie. Hierdoor is veel mobiliteit ontstaan, wat heeft geleid tot een latere invulling van vacatures. Hierdoor zijn de kosten voor het personeel € 55.000,- lager uitgevallen.

Financiële en algemene dekkingsmiddelen

Dekkingsbronnen		Rekening 2018	Begroting 2019 Primair	Begroting 2019 Wijziging	Begroting 2019 Na wijziging	Realisatie 2019	Saldo 2019
Gemeentelijke bijdrage	Baten	23.712	24.687	0	24.687	24.687	0
Bdur	Baten	5.927	5.369	124	5.493	5.494	0
Overige inkomsten/uitgaven	Lasten	-92	-635	225	-410	-262	148
Totaal aan dekkingsbronnen		29.547	29.421	349	29.770	29.918	148
Resultaat voor bestemming		-230	-165	18	-147	345	492
Reserves	Baten	591	165	-18	147	139	-8
Resultaat na bestemming		361	0	0	0	484	484

Binnen de algemene dekkingsmiddelen is € 140.000,- minder uitgegeven dan begroot:
Het voordeel € 140.000,- ontstaat onder meer door een hogere bijdrage van uit het rijk € 85.000,- en een ontvangen bijdrage vanuit de VRG van € 30.000,-. Voor overige betreft het een aantal kleinere afrekeningen over voorgaande dienstjaren € 25.000,-.

PARAGRAFEN

De van toepassing zijnde paragrafen op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording voor de VRD zijn:
- Weerstandvermogen en risicobeheersing
- Financiering
- Verbonden partijen
- Bedrijfsvoering
- Onderhoud kapitaalsgoederen

De paragraaf bedrijfsvoering is geïntegreerd in de missielijn Vitale en flexibele organisatie en wordt niet hieronder toegelicht. De paragrafen Grondbeleid en Lokale heffingen zijn niet van toepassing voor de VRD.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft de relatie weer tussen de risico's waar geen maatregelen voor zijn getroffen en de weerstandscapaciteit die de gemeenschappelijke regeling heeft om de niet begrote kosten op te vangen. De paragraaf is als volgt opgebouwd:
- Risicobeleid
- Algemene reserve
- Weerstandscapaciteit
- Risico-inventarisatie per 31 december 2019

Risicobeleid

Beleidsuitgangspunten:
In de nota reserves staan de beleidsuitgangspunten voor het weerstandsvermogen:
- De maximale algemene reserve bedraagt 5% van de begrote uitgaven
- Het minimale algemene reserve bedraagt 1% van de begrote uitgaven

Algemene reserve

De begrote lasten in de begroting 2019 bedragen € 30.620.000,-. Dit houdt in dat de algemene reserve minimaal € 301.620,- en maximaal € 1.531.000,- moet bedragen. De huidige algemene reserve, € 490.573,- bedraagt 1.6% van de begrote uitgaven.

Weerstandscapaciteit

Onderstaande tabel geeft de weerstandscapaciteit weer voor bestemming resultaat 2019:

Algemene reserve	Eindbalans 31-dec-18	Resultaat bestemming 2018	Beginbalans 1-jan-19	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans 31-dec-19
Algemene reserve	240.418	250.155	490.573	-	-	490.573

Bestemmingsreserves	Eindbalans 31-dec-18			Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans 31-dec-19
Rampenpot/Mono- en Multidisciplinair oefenen	170.459	80.000	250.459		-	250.459
BON nieuw leren	78.241		78.241	-	-	78.241
Opleiden en oefenen GHOR	80.000		80.000	-	-	80.000
Bosbrandbestrijding	98.691		98.691	-	98.691	-
Frictiereserve regionaliseren	338.956	(107.357)	231.600	-	48.000	183.600
Organisatieontwikkeling	222.695		222.695	-	-	222.695
Goed werkgeverschap	-		-	-	-	-
WW kosten	7.877		7.877	7.926	-	15.803
LMS	-	500.000	500.000	-	-	500.000
Saldo bestemmingsreserves	996.919	472.643	1.469.562	7.926	146.691	1.330.797

Risico-inventarisatie per 31 december 2019

Bij de risico-inventarisatie worden de daadwerkelijke risico's (navolgende tabel) beoordeeld en hoe die zich verhouden ten opzichte van de weerstandscapaciteit. Een toelichting per risico staat in de bijlage IV.

Proces	Risico	Risicokans	Impact	Bedrag
Personeel	Effecten WNRA	klein	gemiddeld	90.000
Personeel	Rechtspositie brandweervrijwilligers	groot	groot	525.000
Personeel	Ongevallenverzekering	groot	klein	52.500
Materieel	Ontwikkelingen materieel	zeer groot	groot	675.000
Organisatie	Landelijk Meldkamer Samenwerking	klein	klein	22.500
Materieel	Huisvesting	gemiddeld	gemiddeld	150.000
Materieel	Inzet en evaluatie grote calamiteiten	klein	groot	225.000
Personeel	2e loopbaanbeleid	klein	klein	22.500
Organisatie	Renterisico op leningenportefeuille	zeer klein	zeer klein	2.500
Organisatie	Herijking gemeentefonds	gemiddeld	gemiddeld	150.000
Organisatie	Digitale verstoring	groot	gemiddeld	210.000
	Totaal risico's			2.125.000

Door de risico's uit te drukken in een percentage van de weerstandscapaciteit verkrijgen we een ratio voor het weerstandsvermogen. Dit geeft aan afgezet tegen onderstaande tabel, die landelijk gebruikt wordt, in hoeverre de VRD in staat is om optreden van risico's op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van bestaande taken dan wel dat de deelnemende gemeenten om compensatie wordt gevraagd. Afgaande op deze ratio is het wenselijk het resultaat 2019 aan de algemene reserve toe te voegen. Echter gezien de verslechterende financiële positie van verschillende gemeenten wordt het resultaat naar rato van de gemeentelijke bijdragen 2019 aan de gemeenten terug betaald.

Ratio 2019	Weerstandscapaciteit	1.821.370	=	0,86
	Geïnventariseerde risico's	2.125.000		

Tabel beoordeling ratio:

Ratio	
> 2	uitstekend
1,4 - 2	ruim voldoende
1 - 1,4	voldoende
0,8 - 1	matig
0,6 - 0,8	onvoldoende
< 0,6	ruim onvoldoende

Financiering

Het Rijk stelt regels aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Hoeveel geld gemeenten en provincies mogen lenen, is afhankelijk van de hoogte van de begroting.
- De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld geleend mag worden voor een periode van maximaal 1 jaar.
- De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.

Gemeenten en provincies mogen liquide middelen aanhouden bij de schatkist (schatkistbankieren). Hier krijgt men een rentevergoeding voor.

Doelstellingen VRD

De VRD hanteert de volgende doelstellingen op gebied van financiering:
- voldoende liquiditeiten beschikbaar hebben om de vastgestelde plannen te kunnen uitvoeren
- beheersen van de risico's die zijn verbonden aan de financieringsfunctie, zoals renterisico en debiteurenrisico
- minimaliseren van de kosten van geldleningen
- verkrijgen en handhaven van toegang tot de financiële markten

Renterisico kort en langlopende financiering

Kasgeldlimiet

De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. De limiet beperkt de maximale omvang van de gemiddelde korte schuld tot 8,2% van de totale lasten (€ 30.620.000,-) van de programmabegroting. Voor 2019 bedraagt de limiet € 2.511.000,-. In 2019 is VRD binnen de gestelde norm gebleven.

	Berekening kasgeldlimiet 2019 (bedrag * € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1	Toegestane kasgeldlimiet				
	* In procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	* In bedrag	2.511	2.511	2.511	2.511
2	Omvang vlottende schuld	2.567	714	1.991	1.676
3	Vlottende middelen	1.831	761	2.301	999
	Toets kasgeldlimiet				
4	Totaal netto vlottende schuld	736	-47	-310	677
	Toegestane kasgeldlimiet	2.511	2.511	2.511	2.511
	Ruimte	1.775	2.558	2.821	1.834

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd lening > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het Rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Voor de VRD komt het neer op een bedrag van € 6.000.000,-. In 2019 is de VRD onder de gestelde norm gebleven.

	Renterisiconorm (in mln. Euro's)	2018	1019
	Berekening renterisiconorm		
1	Begrotingstotaal aan lasten	29,1	30,6
2	Vastgesteld percentage	20%	20%
3	Renterisiconorm, in bedrag (1x2)	5,8	6,1
	Berekening renterisico		
4	Renteherzieningen	0	0
5	Betaalde aflossingen	1,46	1,80
6	Renterisico (4+5)	1,46	1,80
	Toets aan renterisiconorm		
3	Renterisiconorm, in bedrag	5,8	6,1
6	Renterisico	1,46	1,80
	Ruimte + / overschrijding - (3-6)	4,4	4,3

Kasstroom/Emu overzicht

	Begroting	Rekening
Kasstroomoverzicht	2019	2019
Resultaat voor reserves	-146.691	-138.765
Operationele activiteiten	-146.691	-138.765
Investeringen	-3.574.518	-4.117.404
Afschrijvingen	3.122.419	2.985.154
Mutatie Voorzieningen	464.752	-234.628
Saldo	-134.038	-1.505.643
Financieringsactiviteiten		
Aflossing leningen	-1.795.684	-1.795.684
Mutatie Uitgezettte leningen	693	770
Mutatie Vorderingen	1.800.000	1.996.599
Mutatie Overlopenden activa	-	82.596
Mutatie kortlopende schulden	147.639	1.174.668
Saldo	152.648	1.458.949
Mutatie liquide middelen	18.609	-46.694
Liquide middelen	-	39.716
Stand 1 januari	250.000	290.960
Stand 31 december	250.000	330.676

De liquiditeitspositie is in 2019 afgenomen door een toename van de investeringen en de aflossing op de lopende leningen. Het is de verwachting dat in de loop van 2020 een nieuwe langlopende lening wordt aangetrokken.

Verbonden Partijen

Definitie Verbonden Partij
Een Verbonden Partij (VP) is een privaat- of publiekrechtelijke organisatie waarin de VRD een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als de VRD aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als de VRD vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen. Gelet op deze kwalificaties van belang kent de VRD geen verbonden partijen. Hieronder worden de partijen waarmee de VRD een nauwe betrokkenheid heeft genoemd.

Stichting BON
De bestuurlijke deelname, samen met de veiligheidsregio's Fryslân en Groningen, in de Stichting Brandweeropleidingen Noord (BON) benadert de definitie van een verbonden partij. Er is echter volgens de statuten geen sprake van een financieel belang in de stichting. De stichting is aandeelhouder in de BON B.V. De BON B.V. heeft een 100%-deelneming in Oefencentrum Noord B.V. en Brandweeropleidingen Noord B.V. De BON factureert de afgenomen dienstverlening (opleiden of oefenen).

Instituut Fysieke Veiligheid
Dit is de organisatie die de krachten bundelt op het terrein van de fysieke veiligheid in Nederland. Het Instituut wordt bestuurd door de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's. Zo levert het IFV onder andere een bijdrage aan de brandweeropleidingen en het delen van informatie en expertise. Ook houdt het IFV zich bezig met het verwerven en beheren van materieel, uitrusting en telecommunicatievoorzieningen. De VRD betaalt jaarlijks een contributie.

Stichting Beheer Openbare Voorziening MkNN
Het doel van de stichting is het beheer van de locatie van de meldkamer in Drachten. Er wordt bestuurlijk deelgenomen in de stichting en een kleine bijdrage betaald. Met de komst van de Landelijke Meldkamersamenwerking moet de vraag beantwoord worden of en zo ja in welke vorm de stichting haar werkzaamheden doorzet.

Samenwerkingspartijen

De VRD kan haar taken beter uitvoeren in samenwerking met andere partijen. De beste resultaten uit samenwerking zijn te behalen als de betrokken partijen zich vanzelfsprekend met elkaar verbonden voelen. Bijvoorbeeld vanwege gemeenschappelijke waarden of belangen. Kwaliteit- en resultaatverbetering staan voorop. Voorbeelden van samenwerking zijn:
- dienstverleningsovereenkomst met de Gemeente Tynaarlo voor de uitvoering van de salarisadministratie
- dienstverleningsovereenkomst met GGD Drenthe voor de administratievoering van de GHOR
- samenwerkingsovereenkomst met Veiligheidsregio Fryslân en Groningen voor de uitvoering van de meldkamer
- samenwerkingsovereenkomst Zorg- en veiligheidshuis Drenthe (Pijofach,- AB besluit 3-10-2018)

Paragraaf Bedrijfsvoering
Opgenomen onder de missielijn vitale en flexibele organisatie.

Onderhoud kapitaalgoederen (investeringen)

Kapitaallasten materieel
Er wordt in de bijdrage van de basisbrandweerzorg uitgegaan van een bijdrage in het materieel op basis van het materieel vervangingsplan. De basis hiervoor is het overgenomen materieel van de gemeenten. De VRD moet binnen deze bijdrage zorgdragen voor de financiering en vervanging van het materieel. Dit betekent dat de afschrijvingslasten de komende jaren stijgen. Hiervoor is jaarlijks een verhoging van de gemeentelijke bijdrage van € 60.000,- noodzakelijk.

Huisvesting
Ook in 2019 zijn er gesprekken met de gemeenten geweest over de wijze waarop de huisvesting geregeld wordt en wat hier de financiële gevolgen van zijn. Dit krijgt een vervolg in de komende jaren.

Investering 2019
Voor het investeringsoverzicht 2019 wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Recapitulatie Jaarrekening

Programma Calamiteiten en Crisis		Rekening 2018	Begroting 2019 Primair	Wijziging	Na wijziging	Realisatie 2019	Saldo 2019
Incidentbestrijding	Lasten	-5154	-4.619	-293	-4.912	-4.922	-10
	Baten	2	0	-82	-82	1	83
Operationele informatievoorziening	Lasten	-172	-155	15	-141	-136	4
Techniek en logistiek	Lasten	-1443	-4.555	3.038	-1.517	-1.539	-22
	Baten	45	132	-102	30	36	6
Vakbekwaamheid	Lasten	-1.488	-1.744	-111	-1.855	-1.822	33
	Baten	63	9	-6	3	20	17
Investeringen	Lasten	-2.849	0	-2.900	-2.900	-2.961	-62
	Baten	159	0	263	263	343	80
Personeel	Lasten	-7.849	-7.554	-336	-7.890	-7.760	131
	Baten	170	0	182	182	176	-5
Subtotaal		-18.516	-18.486	-333	-18.819	-18.564	254
Programma Bewustwording							
Risicobeheersing	Lasten	-133	-156	66	-90	-138	-49
	Baten	310	208	49	257	297	40
Crisisbeheersing	Lasten	-390	-252	-18	-270	-246	24
	Baten	108	0	0	0	0	0
GHOR	Lasten	-1.248	-1.231	0	-1.231	-1.221	9
Personeel	Lasten	-2.854	-2.747	-122	-2.869	-2.822	47
	Baten	62	0	66	66	64	-2
Subtotaal		-4.145	-4.178	41	-4.137	-4.067	70
Programma Samenleving							
Jeugdbrandweer	Lasten	-26	-104	79	-25	-17	8
	Baten	5	1	5	6	6	0
Huisvesting	Lasten	-1.982	-1.279	-836	-2.115	-2.148	-32
	Baten	866	0	893	893	882	-11
Subtotaal		-1.137	-1.382	141	-1.241	-1.277	-35
Programma Organisatie (overhead)							
ICT	Lasten	-746	-967	195	-772	-750	21
	Baten	0	5	-5	0	0	0
Ondersteunende functies	Lasten	-1.430	-1189	25	-1164	-1.180	-16
	Baten	88	44	76	120	113	-7
Investeringen	Lasten	-400	0	-400	-400	-400	0
Personeel	Lasten	-3.568	-3.433	-154	-3.587	-3.527	59
	Baten	77	0	83	83	80	-2
Subtotaal		-5.979	-5.540	-180	-5.720	-5.665	55
Totaal aan lasten		-29.777	-29.586	-331	-29.917	-29.573	344
Dekkingsbronnen							
Gemeentelijke bijdrage	Baten	23.712	24.687	0	24.687	24.687	0
Bdur	Baten	5.927	5.369	124	5.493	5.494	0
Overige inkomsten/uitgaven	Lasten	-92	-635	225	-410	-262	148
Totaal aan dekkingsbronnen		29.547	29.421	349	29.770	29.918	148
Resultaat voor bestemming		-230	-165	18	-147	345	492
Reserves	Baten	591	165	-18	147	139	-8
Resultaat na bestemming		361	0	0	0	484	484

Voor een toelichting op het resultaat wordt verwezen naar de verklaringen bij de missielijnen in het jaarverslag.

Overzicht verschillen analyse incidenteel-Structureel

		Incidenteel	Structureel	Resultaat
Calamiteiten en Crisis				
	Minder inzetten	125.000		125.000
	Vakbekwaamheid	20.000		20.000
	Post 37	30.000		30.000
	Bijdrage aan de MKNN		-50.000	-50.000
Bewustwording				
	Samenwerking Crisisbeheersing	25.000		25.000
	Bijdrage aan GHOR	10.000		10.000
Samenleving				
	Huisvesting	-40.000		-40.000
Organisatie				
	Personele kosten	230.000		230.000
	Accountantskosten	-21.000		-21.000
Opbrengsten				
	Rijksbijdrage BDUR	85.000		85.000
	Voorgaande dienstjaren	30.000	30.000	60.000
Overige		10.000		10.000
		504.000	-20.000	484.000

Bestemming exploitatie resultaat	
Stand per 31 december 2019	344.000
Onttrekkingen i.g.v. besluiten Algemeen Bestuur	148.000
Toevoeging reserve WW	-8.000
Exploitatieresultaat boekjaar	484.000
Bestemming Resultaat Jaarrekening 2019	484.000
Toevoeging reserve Corona	-484.000
Per saldo	0

Balans en toelichting

De balans en toelichting zijn conform de waarderingsgrondslagen en richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording.

	31-12-2018	31-12-2019
Activa		
Vaste Activa		
Materiele vaste activa	21.707.545	22.049.454
Financiele vaste activa	2.416.578	1.614.030
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	2.665.290	668.691
Liquide middelen	290.960	330.676
Overlopende activa	1.111.603	1.029.008
TOTAAL ACTIVA	28.191.976	25.691.859
Passiva		
Vaste Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	240.418	490.573
Bestemmingsreserve	996.919	1.330.797
Resultaat boekjaar	362.889	483.719
Voorzieningen	4.112.812	3.878.184
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	19.628.263	17.832.578
Vlottende Passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	2.850.675	1.676.008
TOTAAL PASSIVA	28.191.976	25.691.859

Toelichting op de balans
Voor vergelijksdoeleinden zijn de vergelijkende cijfers 2018 waar nodig aangepast.

Activa

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen (gebaseerd op de verwachte economische levensduur). Kleine aankopen worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van het resultaat gebracht. In 2019 is voor ruim € 4.100.000,- geïnvesteerd. De grootste investering betrof de vervanging van ademluchtapparatuur. De investeringen betreffen allen investeringen met een economisch nut.

Materiele vaste activa	Eindbalans 31-dec-18	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Eindbalans 31-dec-19
ICT	103.397	141.301		56.939	187.758
Inventaris	262.713	37.698		54.226	246.185
Voertuigen	15.704.354	1.053.793		1.766.858	14.991.288
Huisvesting	522.868	-		41.316	481.552
Kleding	1.623.762	328.610		476.657	1.475.715
Inventaris rijdend materieel		473.258		253.789	1.804.431
Materieel Duiken	189.406	24.971		70.950	143.428
Telecommunicatie	221.601	50.863		111.776	160.688
Ademlucht	980.222	1.998.365	790.341	113.718	2.074.528
Overig materieel	514.262	8.545		38.926	483.881
Totaal	21.707.545	4.117.404	790.341	2.985.154	22.049.454

Financiële vaste activa
De financiële vaste activa zijn opgenomen tegen nominale waarde. Het betreft lening aan personeel. Ter dekking van deze lening is recht van eerste hypotheek verstrekt. Bij vordering openbare lichamen is opgenomen de vordering op de gemeente Emmen inzake de afspraken FLO.

Financiele vaste activa	Eindbalans 31-dec-18	Toevoeging	Aflossing	Eindbalans 31-dec-19
Leningen	8.556	-	770	7.786
Vorderingen openbare lichamen	2.408.021	-	801.777	1.606.244
Vaste activa	2.416.577	-	802.547	1.614.030

Vlottende activa

Het betreft hier uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar	31-dec-18	31-dec-19
Debiteuren	54.007	28.231
Schatkistbankieren	2.005.282	261.891
Vorderingen op openbare lichamen	428.714	280.432
Overige vorderingen	177.287	98.137
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar	2.665.290	668.691

Door het schatkistbankieren is de VRD verplicht haar overtollige liquide middelen dagelijks over te maken aan de rekeningcourant bij het Rijk. Door de opgenomen geldlening zijn de overtollige middelen toegevoegd aan het schatkistbankieren.

Schatkistbankieren

Kwartaal	Saldo ultimo
I	1.264.986
II	227.706
III	674.140
IV	261.891

	31-dec-18	31-dec-19
Simpled card	20.249	25.003
Bank Nederlandse Gemeenten	270.711	305.673
Saldo Liquide middelen	290.960	330.676

Dagelijks wordt de bankrekening bij de BNG afgeroomd tot een maximum van € 250.000,-. Dit is het saldo dat volgens de norm schatkistbankieren gehanteerd mag worden. Onderdeel van de liquide middelen is de betaalrekening van het Veiligheidshuis Drenthe bij de BNG. Het saldo van € 80.937,- staat niet ter vrije beschikking aan de VRD. De VRD heeft de beschikking over een rekening-courant krediet bij de BNG van € 2.000.000,-.

	31-dec-18	31-dec-19
Overlopende activa	1.111.603	1.029.007

Dit betreft vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de komende begrotingsjaren komen. De meest in het oog springende lasten voor de komende jaren zijn:
- Opleidingskosten
- Huur kantoorruimte
- Verzekering wagenpark
- Software en ondersteuning ICT

Passiva

Vaste passiva

Vaste passiva zijn het eigen vermogen, voorzieningen en vaste schulden, met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.

Eigen vermogen

Algemene reserve	Eindbalans 31-dec-18	Resultaat bestemming 2018	Beginbalans 1-jan-19	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans 31-dec-19
Algemene reserve	240.418	250.155	490.573	-	-	490.573

Bestemmingsreserves	Eindbalans 31-dec-18	Resultaat bestemming 2018	Beginbalans 1-jan-19	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans 31-dec-19
Rampenpot/Mono- en Multidisciplinair oefenen	170.459	80.000	250.459		-	250.459
BON nieuw leren	78.241		78.241	-	-	78.241
Opleiden en oefenen GHOR	80.000		80.000	-	-	80.000
Bosbrandbestrijding	98.691		98.691	-	98.691	-
Frictiereserve regionaliseren	338.956	(107.357)	231.600	-	48.000	183.600
Organisatieontwikkeling	222.695		222.695	-	-	222.695
Goed werkgeverschap	-		-	-	-	-
WW kosten	7.877		7.877	7.926	-	15.803
LMS	-	500.000	500.000	-	-	500.000
Saldo bestemmingsreserves	996.919	472.643	1.469.562	7.926	146.691	1.330.797

Algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld om financiële tegenvallers te kunnen opvangen. Daarnaast kan de reserve dienen als financieel dekkingsmiddel voor besluiten die niet zijn opgenomen in de begroting en het meerjarenperspectief.

Bestemmingsreserves

De reserves zijn deels gebaseerd op verwachte (geschatte) kosten. De VRD heeft de volgende reserves gevormd:

Rampenpot
Bij een groot incident moeten meestal snelle beslissingen worden genomen, die direct financiële gevolgen hebben. Wanneer nog niet duidelijk is wie de drager van deze kosten zal worden, kan deze reserve worden aangesproken. In 2019 is de reserve door een extra storting weer op niveau gebracht.

BON nieuw leren
Deze reserve betreft gelden voor onderwijsvernieuwing voor brandweeropleidingen en-oefeningen. In 2019 is geen beroep op deze reserve gedaan. In 2020 worden kosten voor nieuwe ontwikkelingen verwacht zoals “Virtual Reality-opleiden/oefenen” die uit deze reserve kunnen worden bestreden.

Opleiden en oefenen t.b.v. GHOR
De reserve is gevormd uit rijksbijdragen om extra uitgaven van mono- en multidisciplinair oefenen te dekken. Bijvoorbeeld een grote oefening met veel operationele eenheden van één keer in de vier jaar. Om fluctuaties te voorkomen in de gemeentelijke bijdrage is deze reserve gewenst. Ook zijn hiermee financiële middelen voorhanden om, indien noodzakelijk, een kwaliteitsimpuls te kunnen betalen. In 2019 is geen beroep op deze reserve gedaan.

Bosbrandbestrijding
Deze reserve is in 2019 volledig ingezet om een aantal tankauto’s te voorzien van middelen die ingezet kunnen worden bij natuurbrandbestrijding.

Frictiereserve Personeel
Bij de regionalisering zijn enkele medewerkers niet geplaatst. Deze medewerkers worden begeleid naar ander werk. Het restant saldo van deze reserve kan worden aangesproken ter dekking van de personeelslasten en begeleidingskosten. In 2019 is hiervan voor de laatste medewerker nog een bedrag van € 48.000,- onttrokken.

Organisatieontwikkeling
Vanuit deze reservering worden kosten opgevangen in het kader van:
- Mobiliteit
- Administratieve processen minder mensafhankelijk maken
- Data bij de bron op te halen en geautomatiseerd te verwerken tot informatie, zonder tussenhandelingen van mensen.

In 2019 is geen beroep gedaan op deze reserve.

WW kosten
Ingaande 2018 wordt bij de werknemers 0,1% ingehouden voor reparatie WW. Deze is bedoeld om toekomstige claims op te vangen. De inhouding in 2019 is aan de reserve toegevoegd.

LMS
In het voorjaar van 2018 hebben alle veiligheidsregio’s met het ministerie financiële afspraken gemaakt over de overdracht van het beheer van de meldkamers naar de Landelijke meldkamersamenwerking. Het beheer van de landelijke meldkamer wordt daarmee in 2020 een taak van de nationale politie. Om deze taak te financieren worden de veiligheidsregio’s vanaf 2020 gekort op de rijksbijdrage. Om eventuele frictiekosten op te vangen hebben alle regio’s in 2018 een éénmalige bijdrage van € 500.000,- ontvangen. De feitelijke overgang van het beheer zal gepaard gaan met frictiekosten; de hoogte daarvan is echter nu nog niet te bepalen.

Voorzieningen	Eindbalans 31-dec-18	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans 31-dec-19
Afkoop sociaal statuut MkNN	22.688	-	22.688	-
Afkoopsom garantieschalen brandweer-personeel Assen	73.139	-	13.443	59.696
FLO brandweer Emmen	4.016.984	38.823	237.320	3.818.488
Saldo Voorzieningen	4.112.812	38.823	273.451	3.878.184

Afkoopsom sociaal statuut MkNN

Bij de overgang van de brandweer centralisten van de veiligheidsregio's naar de Meldkamer Noord Nederland(MkNN) zijn binnen het sociaal statuut afspraken gemaakt over compensatie loonverschillen. De brandweercentralisten van Veiligheidsregio Fryslân waren in dienst bij de Politie Noord Nederland. Deze heeft voor twee centralisten een afkoopsom betaald voor de extra personeelslasten als gevolg van de garantiestelling loonderving. 2019 is het laatste jaar dat de hiervoor gemaakte kosten ten laste gebracht van de voorziening worden.

Afkoopsom garantiestelling functieschalen door gemeente Assen

Door de regionalisering is gemeentelijk personeel overgegaan naar Veiligheidsregio Drenthe. De gemeente Assen heeft zich garant gesteld voor inkomstenderving van de medewerkers als gevolg inpassing in lagere functieschalen. De gemeente Assen heeft de verplichting afgekocht door het storten van een éénmalige bijdrage. Jaarlijks zal een onttrekking uit de voorziening plaatsvinden ter compensatie van de extra personeelslasten. De hierop betrekking hebbende kosten zijn in 2019 ten laste gebracht van de voorziening.

Functioneel leeftijd ontslag (FLO) bezwarende functies

Voor de regeling voor uitkeringen ter zake van functioneel leeftijdsontslag (FLO) is een voorziening gevormd voor de verplichting per balansdatum. Deze voorziening is gebaseerd op de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting per balansdatum af te wikkelen. De verplichting wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde. De totale verplichting is berekend op basis van de verwachte uitgaven in de jaren tot en met 2041. De verplichting wordt opgebouwd op basis van het aantal verstreken dienstjaren. In de opbouw van de voorziening is rekening gehouden met 1% loonindexatie. Bij de opbouw van de voorziening wordt, gebaseerd op ervaringscijfers, er vanuit gegaan dat niet alle medewerkers gebruik zullen maken van het FLO. Hoeveel personen er daadwerkelijk gebruik zullen maken van de FLO-rechten is onzeker.

De voorziening per 31 december 2019 is als volgt opgebouwd x € 1000	Bedrag
Voorziening ultimo 2018	4.016
Toevoeging opbouw rechten	-
Onttrekking gebruik rechten	198
Voorziening per 31-12-2019	3.818

Vaste schulden

Het uitstaande bedrag aan leningen met een looptijd langer dan vijf jaar is € 17.832.578,-.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	Eindbalans 31-dec-18	Toevoeging	Aflossing	Eindbalans 31-dec-19
BNG leningen	19.277.778	-	1.777.778	17.500.000
BNG overgenomen lening Hoogeveen	331.778	-	13.630	318.147
Personeel	18.708	-	4.276	14.431
Saldo vaste schulden	19.628.263	-	1.795.684	17.832.578

De rentelasten over het afgelopen jaar bedroegen € 344.205,-. Op dit moment kent de VRD vier langlopende leningen

Lening	Leningnummer	Ingang	Looptijd	Rente	Hoofdsom	Restant per 31-12-2018	Restant per 31-12-2019
BNG Bank	40.78804	15-7-2002	30 Jaar	6,000%	61.924	18.708	14.431
BNG Bank	40.82599.01	2-5-2004	30 Jaar	5,350%	463.730	331.778	318.147
BNG Bank	40.108738	2-1-2014	15 Jaar	2,500%	15.000.000	10.277.778	9.166.667
BNG Bank	40.111208	12-6-2017	15 Jaar	0,985%	10.000.000	9.000.000	8.333.333
						19.628.263	17.832.578

Vlottende passiva

De kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	Eindbalans 31-dec-18	Eindbalans 31-dec-19
Crediteuren	429.406	275.177
Schulden aan mede-overheden	457.046	178.265
Overige schulden	1.964.224	1.222.566
Saldo vlottende schulden	2.850.675	1.676.008

De overige schulden bestaat voor het overgrote deel uit de nog te betalen vrijwilligersvergoeding kwartaal 4.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Contract partner	Omschrijving verplichting	periode	Verplichting per jaar	Resterende verplichting
AFAS	AFAS licentie	2016-2021	17.861	35.722
Long term CRE Fund B.V.	Huur Mien Ruysweg 1 te Assen	2015-2030	948.999	8.540.987
Gemeente Assen	Verrekening huur Mien Ruysweg 1 te Assen deel brandweer	2015-2030	657.543	5.917.889
Totaal deel huur Mien Ruysweg 1 Assen VRD			291.455	2.623.099
Comparex	Software en licentie	tot 11-2022	118.918	227.927
Detron	Dienstverlening technisch beheer kantoorautomatisering	tot 10-2020	65.836	54.864
Volkwagenleasing	Leasecontract auto	31-3-2020	6.744	1.686

AFAS

De VRD heeft samen met de GGD Drenthe een gezamenlijk financieel pakket (AFAS) aangeschaft en geïmplementeerd. Vanaf 1 januari 2017 is het systeem AFAS in werking getreden. De VRD heeft voor de periode van 65 maanden, ingaande op 1 augustus 2016 en eindigend op 31 december 2021 een contract afgesloten. Maandelijks betalen de VRD en de GGD gezamenlijk € 3.721,- (incl. BTW) en de resterende verplichting ultimo 2019 bedraagt € 89.304,-. De verdeling hiervan is dat de VRD 40% en de GGD Drenthe 60% voor zijn rekening neemt. De resterende verplichting voor AFAS ultimo 2019 van de VRD (40%) bedraagt € 35.722,-.

Huur Mien Ruysweg 1 te Assen

De VRD huurt de locatie Mien Ruysweg 1 te Assen van Long term CRE Fund B.V. jaarlijks voor een bedrag van € 948.999,-. De huur is in 1,9% verhoogd door indexering. Het gedeelte van het pand wat in het gebruik is door de brandweer wordt door de gemeente Assen jaarlijks gecompenseerd voor € 657.543,-. Ook de vergoeding is geïndexeerd. Per saldo betaalt de VRD € 291.455,- jaarlijks aan huur. Beide contracten omtrent de huur hebben een looptijd van 15 jaar, ingaande op 1 september 2015. De resterende verplichting voor de huur Mien Ruysweg 1 te Assen ultimo boekjaar van de VRD bedraagt € 2.623.099,-.

Comparex

De VRD is samen met de GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor software en licenties. Looptijd is tot en met 30 november 2022. De verplichting per jaar voor de VRD bedraagt € 118.918,-. De resterende verplichting van het contract ultimo 2019 bedraagt € 227.927,-.

Detron

De VRD is samen met de GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor technisch beheer van de kantoorautomatisering. Looptijd is tot en met 30 november 2020. De verdeling van de kosten technisch beheer is dat de VRD 44% en de GGD Drenthe 56% voor zijn rekening brengt. De verplichting per jaar is € 65.836,-. De resterende verplichting van het contract ultimo 2019 bedraagt € 54.864,-.

Volkswagenleasing

De VRD heeft een leasecontract voor een auto. De looptijd is tot begin 2020. De jaarlijkse kosten bedragen € 6.744,-. De resterende verplichting van het contract ultimo 2019 bedraagt € 1.686,-.

Financiële kengetallen

Om een beeld te krijgen van de financiële positie van de VRD zijn vier voor ons verplichte toepasbare financiële kengetallen ontwikkeld:
1. netto schuldquote
2. solvabiliteit
3. Taakvelden
4. Structurele exploitatieruimte

Netto schuldquote/Netto schuldquote gecorrigeerd

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de VRD ten opzichte van de totale inkomsten en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

	31-12-2018	31-12-2019
Langlopende schulden	19.350.485	17.832.578
Kortlopende schulden	3.021.188	1.676.008
Financiele activa	8.556	1.614.030
Vorderingen	5.073.311	668.691
Liquide middelen	290.960	330.676
Subtotaal	27.744.500	22.121.984
Totale baten	29.138.601	29.918.444
Netto schuldquote	58,4%	67,3%

	31-12-2018	31-12-2019
Langlopende schulden	19.350.485	17.832.578
Kortlopende schulden	3.021.188	1.676.008
Vorderingen	5.073.311	668.691
Liquide middelen	290.960	330.676
Subtotaal	27.735.944	20.507.953
Totale baten	29.138.601	29.918.444
Netto schuldquote gecorrigeerd	58,4%	61,9%

De VNG heeft als geeft als richtlijn een norm van maximaal 130% voor de schuldquote. Daar blijft de VRD ruim onder.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de VRD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid.

Solvabiliteitsratio	
31-12-2017	11,0%
31-12-2018	18,9%
31-12-2019	9,1%

Taakvelden

Het volgende overzicht geeft inzicht in het verdelingsprincipe naar taakvelden

Taakvelden			2019
Nummer	Omschrijving	Begroting	Rekening
0.7	Gemeentefonds	5.493	5.494
0.5	Algemene dekkingsmiddelen	24.687	24.687
0.8	Overige baten en lasten	-410	-262
	Totaal baten	29.770	29.918
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	23.602	23.908
0.4	Overhead	5.720	5.067
0.61	Treasury	-	-
8.3	Wonen en Bouwen	595	598
	Totaal lasten	29.917	29.573
0.10	Reserve mutaties	147	139
0.90	Venootschapsbelasting	-	-
Totaal resultaat		-	-484

Onder het taakveld 0.4 Overhead zijn de kosten zoals vermeld in het programma Bestuur en ondersteuning opgenomen. Het taakveld 8.3 bestaat uit de kosten Risicobeheersing incl. personeelskosten. Bij het taakveld 0.8 overige baten en lasten zijn de afrekeningen vorige boekjaren opgenomen.

Structurele exploitatieruimte

In de begroting als de jaarrekening 2019 wordt een beroep gedaan op de reserves. De structurele exploitatieruimte is daarom in 2019 negatief.

Structurele exploitatieruimte	
1-1-2019	(0,49)
31-12-2019	1,15

BIJLAGEN

BIJLAGE I:

WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR (WNT)

Op grond van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) dienen publieke organisaties de inkomens te publiceren van haar topfunctionarissen. Over 2019 verantwoorden we het inkomen van de directeur en geven we een overzicht van de leden van het dagelijks en algemeen bestuur. Het voor VRD toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000,-.

WNT bijlage

Bedragen x € 1	F. Heerink
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-01/31-12
Deeltijdfactor in fte	1,0 fte
Gewezen topfunctionaris	nee
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 124.387
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.803
Subtotaal	€ 140.190
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 194.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 140.190
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2018	
Aanvang en einde functievervulling	01-01/31-12
Deeltijdfactor in fte	1,0 fte
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	127.798
Beloningen betaalbaar op termijn	14.230
Subtotaal	142.028

Leden Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur

De VRD is een gemeenschappelijke regeling tussen de twaalf Drentse gemeenten. De leden van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur zijn allen onbezoldigd lid. Het Algemeen Bestuur wijst uit zijn midden de leden van het Dagelijks Bestuur aan.

Naam	Functie	Gemeente
de heer F. Heerink	Directeur/commandant	n.v.t.
de heer M.L.J. Out	Voorzitter algemeen en dagelijks bestuur	Assen
de heer K.B. Loohuis	Bestuurslid algemeen en dagelijks bestuur	Hoogeveen
de heer H.F. van Oosterhout	Bestuurslid algemeen en dagelijks bestuur	Emmen
de heer B.J. Bouwmeester	Bestuurslid algemeen bestuur	Coevorden
de heer R. Korteland	Bestuurslid algemeen bestuur	Meppel
de heer J. Seton	Bestuurslid algemeen bestuur	Borger-Odoorn
de heer M.J.F.J. Thijsen	Bestuurslid algemeen bestuur	Tynaarlo
de heer K. Smid	Bestuurslid algemeen bestuur	Noordenveld
mevrouw M.F.V. Damsma	Bestuurslid algemeen bestuur	Midden-Drenthe
de heer R. Jager	Bestuurslid algemeen bestuur	Westerveld
de heer R.T. de Groot	Bestuurslid algemeen bestuur	De Wolden
de heer T. Baas(interim)	Bestuurslid algemeen bestuur tot 12 september 2019	Aa en Hunze
de heer A.W. Hiemstra	Bestuurslid algemeen bestuur v.a. 12 september 2019	Aa en Hunze

BIJLAGE II:

SISA BIJLAGE

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 16 januari 2020				
JenV	**A2**	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)** **Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3** **Veiligheidsregio's**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: A2 / 01*	
			€ 5.493.738	

Bijlage IV:
TOELICHTING PER RISICO

Effecten WNRA
Ingaande 1 januari 2020 treedt de WNRA in werking. Deze wet zorgt er voor dat de rechtspositie van ambtenaren grotendeels gelijkgetrokken wordt met die van werknemers met een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht. Wat dit betekent voor de brandweer en de brandweervrijwilligers en of hier voor ook een uitzonderingspositie moet worden gecreëerd is nog niet helemaal duidelijk. Een mogelijk effect kan zijn dat een vrijwilliger betaald moet gaan worden als een parttimer. De geschatte kosten van zo'n aanpassing liggen tussen de 1 en 1,5 miljoen euro. Voor de veiligheidsregio's is uitstel verleend tot 1 januari 2021.

Rechtspositie brandweervrijwilligers
Naast de invoering van de WNRA loopt er nog een vraagstuk waarbij de rechtspositie van brandweervrijwilligers in het geding is. Samen met de werkgevers wil de minister kijken op welke wijze het aspect vrijwilligheid, wat zo kenmerkend is voor Nederland, kan blijven.

Ongevallenverzekering
Medewerkers van de VRD doen hun werkzaamheden vaak in risicovolle omstandigheden. Om als werkgever de financiële risico's van ongevallen te kunnen opvangen is er – samen met andere regio's - een ongevallenverzekering afgesloten. Deze verzekering loopt af op 31 december 2022 en is – zo is aangegeven door de verzekeringsmaatschappijen - in de huidige vorm en kosten niet meer te continueren. De VRD gaat inventariseren op welke wijze zij dergelijke risico's wil opvangen. Het is daarbij een aannemelijk risico dat de kosten voor ongevallenverzekering gaan toenemen.

Ontwikkelingen materieel
De VRD wordt ten aanzien van materieel met een aantal ontwikkelingen geconfronteerd met daarbij horende risico's. Door voortschrijdende technische ontwikkelingen en wet- en regelgeving stijgen de aanschafprijzen van het te vervangen materieel sneller dan waarmee in de jaarlijkse prijscompensatie rekening mee wordt gehouden. Dit levert een financieel risico op.

Landelijk Meldkamer Samenwerking
In 2020 treedt de nieuwe wet in werking die regelt dat in Nederland op 10 locaties een meldkamer wordt gevestigd en dat deze meldkamers meer op elkaar zijn aangesloten en werken vanuit één beheersorganisatie. Het beheer wordt overgedragen aan de nationale politie, onzeker is hoe dit in de praktijk uit gaat werken.

Huisvesting
Binnen een aantal gemeenten wordt overwogen of de huidige huisvesting voor de brandweer nog steeds passend is of dat een nieuwe brandweerpost wenselijk is. In de begroting van de VRD is enige ruimte gereserveerd om in de inrichting van deze panden de nodige aanpassingen te doen, maar voor het (gelijktijdig) vervangen van de inrichting zijn geen financiële middelen begroot.

Inzet en evaluatie grote calamiteiten
Wanneer zich een grote calamiteit voordoet leidt dit tot bovenmatige inzet waardoor veel extra kosten gemaakt moeten worden met name door Brandweerzorg, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding en GHOR. Er kan inzet van derden nodig zijn en er volgt een uitvoerige evaluatie(leertafel). Dit soort kosten is niet structureel in onze beleidsbegroting voorzien.

2e loopbaanbeleid
Voor brandweermedewerkers die na 2006 in dienst zijn gekomen heeft de werkgever na 20 jaar de verplichting om te zorgen voor een andere functie. Maatregelen hiervoor worden al eerder in gang gezet, maar het is nog onzeker of dit op termijn tot de gewenste resultaten zal leiden. Een mogelijkheid zou bijvoorbeeld kunnen zijn om medewerkers tot bevelvoerder op te leiden. Verder zullen medewerkers aangespoord worden en ondersteund om zelf initiatief te nemen om ander werk te vinden.

Renterisico op leningenportefeuille
In de komende jaren ziet VRD een beperkte afloop van lange leningen. Het is onzeker of VRD op dat moment nog tegen vergelijkbare condities geld kan lenen.

Herijking gemeentefonds
Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het ministerie van Financiën werken samen met gemeenten en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) aan een nieuwe verdeling van de algemene uitkering in het gemeentefonds. Onzeker is welke gevolgen dit zal hebben voor de gemeenten in Drenthe en in het verlengde daarvan de VRD.

Digitale verstoring
Onze afhankelijkheid van digitale systemen wordt steeds groter. Denk aan dagelijkse handelingen als bellen, reizen of betalen, slimme sensoren in veiligheidssystemen en volledig geautomatiseerde processen in tal van bedrijfstakken. Steeds vaker zijn verschillende systemen ook nog aan elkaar gekoppeld. Met de toenemende interactie tussen fysiek en digitaal komen onze economie, nationale veiligheid en het normale maatschappelijk leven op onvoorziene manieren in gevaar.